Влада – Радам !

Голос України

Газета Верховної Ради України

№149 (899) ♦ Субота, 6 серпня 1994 року ♦ Ціна договірна

Допомогти Україні можемо тільки ми самі

Перебування Голови Верховної Ради у Чернівецькій та Львівській областях

Як уже повідомлялося, у середу й четвер Голова Верховної Ради України Олександр Мороз здійснив робочу поїздку до Чернівецької та Львівської областей. У поїздці його супроводжували міністр машинобудування, ВПК та конверсії Віктор Петров, заступник міністра сільського господарства та продовольства Анатолій Коваленко, інші офіційні особи.

Чернівці. Теплі слова вітання. Хліб-сіль в аеропорту. І вже машини мчать на кордон. Порубне. Тут транспортний переїзд українсько-румунського кордону. Прикордонники, митники доповідають Голові Верховної Ради про свою роботу, перелічують проблеми. Є думки, як за рахунок роботи самої митниці зробити Порубне престижною візитною карткою держави. Голова Чернівецької обласної Ради Іван Гнатишин підтримує митників. Голова ВР підсумовує сказане і пропонує підготувати пропозиції до законодавчих актів.

Акціонерне підприємство «Кварц». Ще вчора — потужний завод ВПК, який випускав вищого гатунку фотоелектронну продукцію. І для літаків, і для «стінгерів». А що тепер? Що завгодно: і автомобільні холодильники, і безперечно потрібні прилади для аналізу повітря в шахті (визначення присутності метану), а поряд з цим і примітивні вішалки, і навіть — совок домашній. Прекрасні кадри, інженерна й робітнича еліта залишають завод. Та не все ще втрачено. Зуміли ж чернівчани перемогти на виставці у Франції — саме їхній фотоприймач для вивчення атмосфери буде використано в ракеті, яка вивчатиме Марс.

(Закінчення на 2-й стор.).

СТРІЛЕЦЬ НА САМОМУ КРАЮ

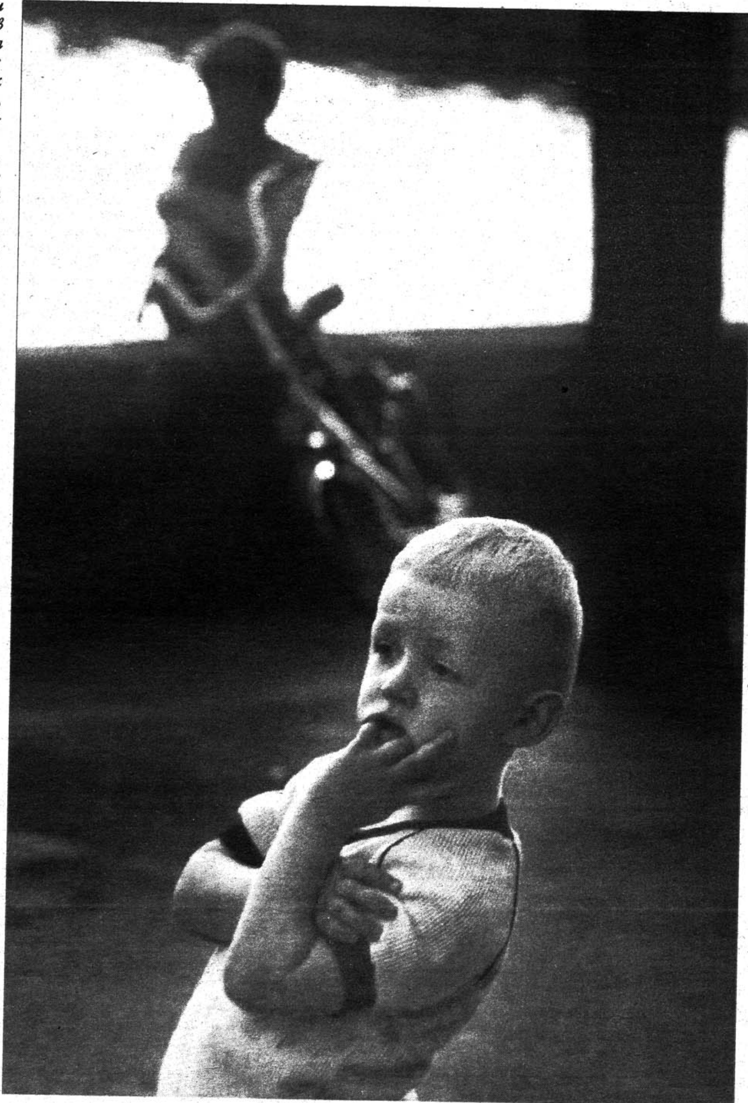
Це фото зроблено трішки раніше, аніж за наших часів — ще тоді, коли оця поза могла означати лиш одне: людина замислилась. Нині ж ця поза може означати все, що завгодно, замисленість — не в першу чергу.

Приміром, два дні тому (а, може, ще й сьогодні) на майдані Незалежності можна було побачити дещо таке, чого тут ще не траплялося, хоч цей майдан за останніх три роки бачив багато диваків та оригіналів.

Але цей — поза конкурсом! Це був високий стрункий хлопець у чорному трико, кедах, капелюсі й рукавичках. Лице — розфарбоване навпіл, чорно-біле, непроникне, мов маска. Він стояв на краю одного з фонтанів десь в отакій позі, як цей хлопчик на знімку. Стояв настільки непорушно, що ставало моторошно — живий чи ні? Якась бабуся навіть боязко поколупала його пальцем і перехрестилася.

Звичні до тутешньої мітингової суєти, перехожі розтягували роти до вух і зупинялися — хоч навіть найгорластіший оратор з мегафоном вже не примушує їх тут зупинитися. Але цей... Хлопець часом блискавично міняв позу — але лиш тоді, коли йому під ноги, у перевернуту парасольку, падала купюра. А вони падали часто. І було за що. В цьому хлопцеві ховався символ: ми, як цей мім, перестали марно смикатися й ворушитися. А позу міняємо — коли це дає заробіток. Інакше — не киваємо й пальцем. Добре це чи ні — хтозна. Але є стара китайська притча: добрий стрілець з лука не той, хто просто добре стріляє, а той, хто зуміє спокійно прицілитися, стоячи на краю глибокої прірви.

Фото Богдана ПРИЙМАКА.

Постанова Верховної Ради України

Про хід виконання Постанови Верховної Ради України «Про подолання кризового стану в агропромисловому комплексі»

Розглянувши хід виконання Постанови Верховної Ради України від 17 червня 1994 року «Про подолання кризового стану в агропромисловому комплексі», Верховна Рада України **постановляє:**

1. Визнати роботу Кабінету Міністрів України по виконанню Постанови Верховної Ради України від 17 червня 1994 року «Про подолання кризового стану в агропромисловому комплексі» недостатньою.

2. Кабінету Міністрів України:

— вжити невідкладних заходів щодо подолання критичного стану, який склався в агропромисловому комплексі України, і притягти до відповідальності керівників міністерств і відомств, з вини яких стримується виконання Постанови Верховної Ради України від 17 червня 1994 року «Про подолання кризового стану в агропромисловому комплексі»;

— забезпечити формування державних продовольчих ресурсів 1994 року та створити необхідні умови для вирощування урожаю 1995 року.

Голова Верховної Ради України О. МОРОЗ.

м.Київ, 28 липня 1994 року.

Указ Президента України

Про нагородження Почесною відзнакою Президента України

За вагомий особистий внесок у збільшення обсягів перевезень народногосподарських вантажів на основі підвищення ефективності використання залізничної техніки, водіння великовагових поїздів **постановляю:**

Нагородити Почесною відзнакою Президента України машиніста-інструктора локомотивного депо Ясинувата-Західна Донецької залізниці **Деменка** Едуарда Аврамовича.

Президент України Л. КУЧМА

м. Київ
4 серпня 1994 року

Указ Президента України

Про нагородження Почесною відзнакою Президента України

За вагомий особистий внесок у забезпечення надійного технічного стану, якісного обслуговування і утримання залізничної колії на основі впровадження прогресивних методів експлуатаційно-ремонтних робіт **постановляю:**

Нагородити Почесною відзнакою Президента України дорожнього майстра дистанції колії Нижньодніпровськ-Вузол Придніпровської залізниці **Попова** Володимира Дем'яновича.

Президент України Л. КУЧМА

м. Київ
4 серпня 1994 року

Рівняємося на голландців,

принаймні — у розробці проекту нового Цивільного кодексу України. Про це, зокрема, йшлося на конференції, що відбулася днями у Міністерстві юстиції за участю міністра Василя Оноленка та членів робочої групи з розробки законопроекту.

Перед тим, як потрапити до Кабінету міністрів і Верховної Ради, цей проект має пройти експертизу міжнародних фахівців.

Допомогти Україні можемо тільки ми самі

(Початок на 1-й стор.).

На заводі — колосальна кількість так званого мобілізаційного обладнання, розрахованого на випуск запчастин до військової техніки, яка є в країнах СНД, в Україні. Треба швидше визначатись, як його використовувати. Скільки й чого нам потрібно.

— Ми повинні бути твердими політиками і розуміти, що на західному ринку нас не чекають з розкритими обіймами. Як конкуренти ми там не потрібні, — не раз і не два підкреслював у ході поїздки Олександр Олександрович Мороз, — об'єктивно там будуть задоволені, якщо ми втратимо свій потенціал і будемо замість наукоємісткої продукції випускати совки. Маємо розуміти це, підтримати вітчизняного товаровиробника. Допомогти Україні можемо тільки ми самі. А не ті, хто щось нам обіцяє і виставляє ряд умов. То зробіть бездефіцитний бюджет. Чого і в найрозвиненіших країнах немає. А для нас це означало б повністю відмовитися від соціального захисту населення, ввести платну медицину, освіту і т.ін. То ставлять нам ще якісь умови. А потім начебто допомагають.

Голова Верховної Ради навів конкретний приклад такої «допомоги». В одному з столичних вузів менеджмент викладає канадський вчений, дисертація якого зветься «Шевченко—міфотворець». І його дружина теж навчає наших людей менеджменту. Не маючи ні відповідної освіти, ні практики. Повна профанація. А витрачені на цих людей кошти зараховуються як допомога Україні.

— Ми у менеджмент ліземо так, як Проня Прокопівна у високу культуру, — резюмував Голова ВР.

— Яку державу ми будуємо? — запитували в Олександра Олександровича і на чернівецькому «Кварці», і на львівській «Весні», і під час зустрічі з чернівецькою науковою елітою в університеті, і під час зустрічі з львівською інтелігенцією, і на Львівському автобусному заводі, і на прес-конференціях у Чернівцях та Львові.

— Хорошу державу маємо побудувати. Демократичну, економічно сильну, з потужною наукою і промисловістю, сучасним сільським господарством. Державу, яку поважатимуть і сусіди, і все світове співтовариство.

Парламент у нас лівий? Це не так. Умовно можна поділити його таким чином. Третина — ліві, третина — центр, третина — праві. Куди схиляється центр, те рішення й проходить. Ліві проти приватизації? Це теж не так. Погляньте: двадцять відсотків власності приватизовано, а скільки дорослого населення взяло у цьому участь? 0,5 відсотка. Отож давайте наведемо порядок і будемо вести реформи в інтересах народу, а не купки «прихватизаторів». Прикладом тут-таки у Львові може бути і швейне підприємство «Весна». Колектив сам створив закрите акціонерне товариство, сам став власником. І ще створив українсько-швейцарське спільне підприємство. Участь іноземного капіталу — 20 відсотків. Передове обладнання, працьовиті руки і — чудесна продукція. Одна перепона: низька купівельна спроможність населення. Цю біду треба долати разом. Пристойні зарплати, пенсії, стипендії — це не популістська мета. Це — економічна необхідність.

Грунтовні, зацікавлені розмови відбулися і під час зустрічей Голови Верховної Ради в трудових колективах, і з керівниками обох областей. І голова Чернівецької облради Іван Гнатишин, і лідер Львівщини Микола Горинь, люди авторитетні, випробувані владою і часом, висловили чимало цікавих пропозицій і щодо структури управління державою і регіонами, і щодо податкової політики.

Окремо хочеться виділити зустріч Голови Верховної Ради з директорським корпусом Львівщини. Відбулася вона після огляду зразків продукції Львівського автобусного заводу — машин міського, міжміського призначення, автобусів для далеких рейсів, тролейбусів. Генеральний директор заводу Степан Давидюк зумів показати, що його колектив здатен випускати машини європейського рівня. Тут, на майданчику демонстрації машин, відбувся імпровізований мітинг. Люди зійшлися послухати Голову Верховної Ради.

Директори підприємств чітко визначили проблеми. Так, заводи не втратили потенціалу. Це очевидно. Що заважає? Нестабільне правове поле, антивиробнича податкова політика (один з директорів назвав її геноцидом виробника), примітивне валютне регулювання, яке стримує роботу на експорт, відсутність оборотних коштів, кабальні проценти за кредити. Директори поставили питання про необхідність продуманої протекціоністської політики держави щодо вітчизняного товаровиробника.

Голова Верховної Ради запевнив керівників колективів, що у вересні-жовтні сесія Верховної Ради обов'язково розгляне весь цей блок питань. Прийнято говорити в таких випадках, що обидві сторони порозумілися. Але в даному разі це буде не зовсім точно. Точніше так: обидві сторони з самого початку говорили однією мовою, їм не треба було витрачати час на пошуки взаєморозуміння. Воно було в них із самого початку. Зокрема, щодо податкової політики Голова ВР запевнив, що податки будуть розумними, з прибутку, а не з доходу. І стабільними. Хоча б років на п'ять.

Одне слово, Українська держава, яка досі займалася тим, що по суті душила власну економіку, повільно різала курку, що несе золоті яйця, і робила це заради латання чергової дірки в пожежному, непродуманому порядку, від чого страждають усі, і в першу чергу ті, кого держава начебто в такий спосіб захищає, віднині обіцяє перейти на виважену, раціональну політику підтримки економіки, забезпечення її пожвавлення. А отже, забезпечення виходу з кризи, яка вже набридла всім.

Про всі нюанси поїздки, про всі зустрічі не розповісти в одному репортажі. Та й так ясно одне: поїздка Голови Верховної Ради була винятково насиченою, діловою і корисною. І економіку держави, і життя наше ми будемо будувати за власними, а не чужими рецептами. Не цураючись, звичайно, доброго досвіду інших.

Василь БАБУХ, Сергій ПРАВДЕНКО.

На знімках: львівська «Весна». Керівник акціонерного товариства Марія Забігайло знайомить з виробництвом; трудівники чернівецького «Кварцу» зібралися послухати Голову Верховної Ради України.

Григорій ГРИНЬ, «Голос України»

«ДІАМАНТОВА ЗІРКА» — ЗА ЯКІСТЬ

Услід за лубенською фірмою «Валтекс» міжнародної нагороди за якість — «Діамантової зірки» — удостоєний колектив полтавського заводу «Комсомолець». Протягом минулого року завод виготовляв майже два десятки видів виробів: комплекси для завантаження зерноскладів, вентилятори високого тиску, кукурудзомолотарки, багато товарів народного споживання, почали випускати причепи до сідельних тягачів «Сула-2210».

Журі з професіоналів престижних засобів зв'язку і маркетингу в Америці і Європі, директивна рада Мексиканського національного інституту маркетингу на основі досліджень маркетингу, іміджу підприємства та інформаційного опитування між споживачами різних компаній визнали «Комсомолець» переможцем міжнародного конкурсу товарів. Завод отримав новий пакет документів. Цього разу не з Мексики, а з Іспанії. Журі 24-го конкурсу за комерційний престиж у 1994 році визнало завод переможцем у своїй галузі.

Відтепер символіку цього конкурсу підприємство має право використовувати з рекламною метою протягом року.

Валентина ПИСАНСЬКА, «Голос України»

А ГОР ЗОЛОТИХ ГІР НЕ ОБІЦЯВ...

Візит тижня

Однією з найважливіших подій минулого тижня був візит до Києва віце-президента США Альберта Гора. У своїй заяві в аеропорту Бориспіль він, як це заведено, передав привіти від президента Клінтона і американського народу Президенту Кучмі, підтвердив наміри Сполучених Штатів Америки виконувати свої зобов'язання і допомагати Україні на шляху реформ.

Віце-президент США А.Гор, за його словами, приїжджав в Україну ще й з метою перевірити виконання Тристоронньої заяви, підписаної президентами 14 січня у Москві.

На всіх зустрічах віце-президента А.Гора — аж до зустрічі тет-а-тет з Президентом Л.Кучмою обговорювалася тема фінансування Заходом ринкових реформ в Україні. Але Гор був твердим у своїй позиції: «Спочатку реформи, а потім гроші».

Наступного тижня Київ чекає приїзду групи американських експертів США з утилізації ядерної зброї, а у вересні — з економіки і атомної енергетики.

Кореспондент «Голосу України» попросила голову Комісії у закордонних справах і зв'язках з СНД Верховної Ради України Бориса Олійника прокоментувати візит віце-президента А.Гора з огляду його потрібності і корисності (повністю інтерв'ю з Борисом Олійником читайте в одному з найближчих випусків «ГУ»).

— Він не має суттєвого значення в системі політичних координат, — сказав Борис Ілліч. — Це був візит ввічливості, знайомство. Крім того, пан Гор, як професор, намагався повчати нас. Мені сподобався його докторально-професорський тон, але я поділяю думку нашого голови парламенту, який швидко поставив пана Гора на місце: Україна зробила все, що США від неї вимагали, тепер ви зробіть, що обіцяли.

Бачите, ми — непогані учні, але й не гірші вчителі. Я ніколи не сприймав людей, які намагалися повчати. І вже на схилі своєї кар'єри дійшов висновку, що краще нам учитися одне в одного.

Віце-президент Гор зробив спробу одержати все відразу та ще й на тарілочці з наших рук. Я його розумію: американці вже звикли, що Україна радо відповідає згодою на будь-яке їхнє побажання. Нині вони одержали стільки, скільки ми захотіли їм дати.

Бачите, 29 липня американський конгрес дебатував з приводу того, давати Україні 350 мільйонів доларів чи ні. Дійшли висновку, що такий варіант можливий. Чули: не необхідний, а можливий...

Не дадуть вони нам нічого, ми самі повинні виповзати з біди...

Продиктовано в номер

Офіційно

4 серпня відбулася зустріч Президента України Леоніда Кучми з Джеком Андерсеном — Головою міжнародної ради «Юні астронавти», Мун Шін Хенгом — віце-президентом асоціації «Юні астронавти Кореї», льотчиками-космонавтами Олександром Серебровим та Володимиром Ляховим.

Учасники зустрічі зазначили, що Україна відноситься до провідних космічних країн світу. Серед питань, пов'язаних з космонавтикою, одним з найважливіших є підготовка спеціалістів для цієї галузі. Леонід Кучма пообіцяв підтримати цю роботу.

* * *

Позавчора відбулася робоча зустріч Президента України Леоніда Кучми з керівниками Національного комітету боротьби із захворюванням на СНІД при Президенті України.

Л.Кучма, як повідомляє прес-центр комітету, ознайомився з ситуацією щодо СНІДу в Україні, з проектом нової національної програми боротьби з цією недугою.

Справа про шахрайство

У Генеральній прокуратурі проведено перевірку заяв, які надійшли від Українського державного концерну з матеріально-технічного й сервісного забезпечення агропромислового комплексу («Украгротехсервіс»), про шахрайство при виконанні договорів з боку керівництва фірми «Гранвік і К°» (м. Севастополь) та МП «Астрофаєс» (м. Київ). Виконуючи державне завдання із забезпечення села нафтопродуктами, «Украгротехсервіс» влітку минулого року уклав із зазначеними комерційними структурами договори на постачання бензину й нафти. Однак, одержавши десятки мільярдів карбованців у вигляді передоплати, ані «Гранвік і К°», ані «Астрофаєс» свої зобов'язання з поставок не виконали. У зв'язку з цим державі в особі концерну «Украгротехсервіс» завдано значних фінансових збитків. Генеральною прокуратурою України у Вищий арбітражний суд подано позови до фірм «Гранвік і К°» та «Астрофаєс» на загальну суму 240 млрд. 539 млн. крб. в інтересах «Украгротехсервісу». Також з метою забезпечення позовів звернуто увагу суду на потребу накладення арешту на майно і фінансові рахунки фірм-відповідачів.

Наша людина в ООН

У штаб-квартирі ООН в Нью-Йорку розпочала свою роботу друга сесія Спеціального комітету ООН по розробці міжнародної конвенції з питань безпеки персоналу ООН і асоційованого з нею персоналу. На одному з перших засідань представника України Олександра Моцика було обрано віце-головою комітету. Ініціатива розробки конвенції належить делегації України, яка вперше виступила з відповідною пропозицією кілька років тому, а в минулому році, в ході 48-ї сесії ГА ООН, запропонувала свій проект конвенції для розгляду міжнародним співтовариством.

Черкащина вже не без хліба

Одними з перших у Черкаській області відсвяткували обжинки трудівники колективного сільгосппідприємства «Промінь» села Червона Слобода Черкаського району. Урожайність озимої пшениці тут становить 52,3 центнера з гектара, ранніх зернових — 45,3 центнера.

Загалом по області урожайність озимої пшениці (станом на 2 серпня) становить 41,8 центнера, ранніх зернових — 36,2 центнера. Державний контракт виконано поки що тільки на третину.

Домовлено про зустріч прем'єрів

Посол України в Польщі Г. Удовенко мав розмову з польським міністром закордонних справ А. Олеховським. Посол повідомив про готовність української сторони провести робочу зустріч прем'єр-міністрів України В. Масола та Польщі В. Павляка. Г. Удовенко наголосив на пріоритетності деяких галузей в сфері економічного співробітництва між нашими країнами, якими, зокрема, є машинобудування та конверсія, переробка сільськогосподарської продукції, розвиток фармацевтичної промисловості. Посол нашої країни також підкреслив, що важливе місце в співпраці між Україною та Польщею повинні зайняти безпосередні контакти між воєводствами та областями обох держав.

Прогноз на завтра

Обидві сторони мають надію

Президент Криму Ю. Мєшков вважає, що після приходу до влади Президента Л. Кучми відносини півострова з Україною стабілізуються — завдяки тому, що «знято все націоналістичне у політичний орієнтації».

У свою чергу Р. Чубаров, заступник голови Меджлісу, лідер фракції Курултаю в кримському парламенті, на цьому тижні висловив свої надії: «Кучма — мудрий політик, і ми сподіваємось, що йому знадобиться набагато менше часу, аніж Кравчуку, для того, щоб усвідомити всю глибину й серйозність кримськотатарського питання».

ОУН попереджає

Провід Організації українських націоналістів заявив, що президентські ідеї економічного договору з Росією та надання російській мові офіційного статусу «спрямовані не на користь української держави та її нації» й попередив, що між Президентом та ОУН можливий конфлікт у разі реалізації цих ідей.

Цитата тижня

«Я не розумію цього рішення. Якщо є запитання, їх треба вирішувати на ходу, а не зупиняти приватизацію».

Леонід КУЧМА,
Президент України.

Охорона без протистояння

Факт

На цьому тижні в Одесі відбулися переговори керівників прикордонних відомств України та Росії. Головнокомандувач прикордонних військ РФ генерал-полковник А. Ніколаєв назвав документ, що тут обговорювався, «безпрецедентним». Йдеться, зокрема, про те, що кордон буде розбито на сегменти, які охоронятиме одна з сторін, а не обидві одночасно. При цьому обидві держави беруть на себе однакові обов'язки при охороні кордону на всій його протяжності.

Ціни тижня

Вугілля подорожчало

Кабінет міністрів України прийняв постанову «Про упорядкування цін на вугільну продукцію», якою встановлено з 1 серпня ц. р. середню оптову ціну на вугілля й вугільну продукцію в розмірі 573 тисячі карбованців за тонну.

У постанові відзначається: хоча й збільшено кількість працюючих у галузі, не дивлячись на державні дотації на погашення різниці в цінах, ця галузь збиткова. Знизився рівень видобутку, погіршилося фінансове становище. Продуктивність праці у порівнянні з минулим роком знизилась на 5,3 відсотка, а собівартість продукції зросла на 17 відсотків.

Ким же був Корчелава

Кримінал

Відомий кримський підприємець М. Корчелава, вбитий тиждень тому в Сімферополі, був членом експертної ради при президенті Криму, але офіційно не входив до ряду президентських радників. Одначе консультував адміністрацію з митних питань. Про це повідомив «Інтерфаксові» чоловік з оточення президента Криму, що побажав залишитися невідомим.

Президентська ж адміністрація цей факт заперечує, мовляв, Корчелава входив лиш до громадської організації, що називається «Економічна рада».

Про це говорили

Не плач, Льоню!

Долю Льоні Голубкова та його плаксивого брата Івана жваво обговорювали на цьому тижні не лише в Росії, а й у нас.

Тим часом віце-президент Української асоціації торговців цінними паперами С. Оксанич заявив, що основна маса російських цінних паперів продається в Україні нелегально і є контрабандою на фінансовому ринку. Отож, необхідно вдосконалити законодавство у цій сфері.

С. Оксанич відзначив, що тільки масова приватизація дозволить створити цивілізований фондовий ринок.

П'яте колесо

На автошляхах країни

За останній тиждень липня телетайп чергової частини ГУ ДАІ МВС України прийняв 1097 повідомлень про автомобільні аварії. В них 159 чоловік загинуло і 1138 травмовано. Усі ці трагічні показники перевищують торішні за аналогічний період. Аналіз показує, що основними винуватцями пригод продовжують залишатися, хто за кермом.

25 липня серед ночі вирушив із сім'єю на власних «Жигулях» до моря Володимир Бойко, житель села Заплавка Магдалинівського району Дніпропетровської області. Близько 5 години, коли до місця призначення, як то кажуть, вже було рукою подати, водія здолав сон. Автомобіль з'їхав на узбіччя, вдарився об дерево. Четверо пасажирів дістали травми, а ось шестирічний син Бойків загинув.

30 липня о 1 годині ночі у Вінницькій області на відрізку шляху райцентр Іллінці — село Красненьке в результаті грубого порушення правил дорожнього руху не зуміли розминутися два мотоциклісти. І тут страшна трагедія: три чоловіки загинули. Двоє з них встигли прожити на білому світі всього по 22 роки, а третій — 26.

На жаль, закінчився липень і різким зростанням так званих п'яних аварій. 88 пияків за кермом стали винуватцями дорожніх трагедій, у яких загинуло більш як 100 чоловік.

29 липня шлях Олексія Феленка, тракториста радгоспу імені Димитрова Охтирського району Сумської області, який був за кермом трактора Т-15А з одновісним причепом, проліг через лісок між селами Стара Іванівка та Будне. Долаючи крутий косогір, Феленко не впорався з перемиканням передач, і трактор з'їхав униз. При цьому причіп, у якому було п'ятеро пасажирів, перекинувся. Всі вони травмовані. Особливо прикро, що серед потерпілих троє дітей. Сталося це опівдні. Як встановило слідство, причиною аварії стала надмірна доза спиртного, яку трактористу виставила чиясь «добра душа» в обід.

31 липня, також серед білого дня, перевищивши швидкість за кермом «Москвича», не вписався у поворот на 51 кілометрі дороги Миколаїв—Криве Озеро п'яний автолюбитель Станіслав Присяжний. Машина з'їхала у кювет і перекинулася. Водій і четверо пасажирів, серед яких однорічний малюк, госпіталізовані з тяжкими травмами.

Синоптики прогнозують суху, спекотну погоду й надалі. І дуже хочеться, щоб усі, хто за кермом, зважили на це, а відтак подбали про власну безпеку та безпеку інших учасників дорожнього руху.

Віктор КОРНІЮК,
співробітник ГУ ДАІ МВС України,
полковник міліції.

За повідомленнями наших кореспондентів та агентства «Інтерфакс-Україна».

Володимир ДУПАК,
«Голос України»

Репутація професіонала для мене важливіша, ніж політична кар'єра

— Навіть тимчасове зупинення приватизаційних процесів може завдати величезної шкоди ще дуже хиткому демократичному іміджу України в очах світового співтовариства й відкинути нас на декілька років назад, — вважає народний депутат України Олександра Кужель. — І заради політичної кар'єри я не збираюся жертвувати своєю репутацією економіста-професіонала, заплющуючи очі на очевидні економічно безграмотні пропозиції, що базуються не на здоровому глузді, а на політичних інтересах якоїсь партії. Така моя позиція знаходить повну підтримку у моїх виборців, про що свідчать регулярні зустрічі з трудовими колективами підприємств. Остання з них була з колективом одного з унікальних і перспективних підприємств України — запорізького заводу «Перетворювач». Створення нормальних умов праці для виробників товарної продукції, для забезпечення стабільного заробітку й купівельної спроможності населення — ось одне з найголовніших завдань, які слід вирішити. Причому економічними, а не політичними методами...

До речі, про професіоналізм. Олександра Кужель має в Запоріжжі команду, де троє з чотирьох — кандидати наук.

Запорізька область.

Смачні чорниці, полуниці і бальзами

Волинські ліси завжди славилися багатствами різних ягід, дикорослих плодів, лікарських трав. Хоч весна і літо цього року досить-таки посушливі, але лісівники збирають щедроти лісу. Так, у консервних цехах державного лісогосподарського об'єднання «Волиньліс» заготовлено і перероблено на соки, джеми, варення і напої 135 тонн полуниць і 130 тонн чорниць. А ще Україна одержить «Поліський бальзам», настояний на десяти лікувальних травах, що його виготовляє Цуманський держлісгосп. Всього у цехах об'єднання цього року вже перероблено смачної продукції на 45 мільярдів карбованців.

Вл.інф.

Георгій ВОРОТНЮК, «Голос України»

КОЛИ ІРЖАВІЮТЬ ДОЛАРИ...

Як тільки вихідного дня вибираюся кудись на рибалку — чи то на Дністер, чи на лимани, а чи на узбережжя Чорного моря, — обов'язково натикаюся на напівзатонуле судно, корпус якого вже поїла іржа. З яких часів лежить воно тут? Хто його кинув? І хто й коли підбере в отакий спосіб знехтувані... долари. Так-так, не посміхайтеся, саме долари. То ми, вважаючи себе надто багатими на метал, на весь отой «мотлох» уже й уваги не звертаємо. А ось багато іноземних компаній, підтвердять вам компетентні в цьому люди, ладні платити за кожну його тонну по 5—7 доларів. Тільки без зволікання й всіляких перепон продайте їм металобрухт. А далі підраховуйте виручку — у валюті.

Декотрі скажуть, яка виручка, яка валюта — невже так багато на водоймищах України суден-руїн? Не беруся твердити, скільки їх загалом по країні. Та й ніхто, певен, не скаже: мотлох же — який там облік? Однак в Одесі зацікавлені підрахували: тільки в акваторії області лежить-іржавіє — хоч вірте, хоч ні — понад 2800 суден різного типу. А це ж — мільйони й мільйони тонн металу. Тепер можете перемножувати на згадані 5—7 доларів. То що, варта шкурка вичинки? А ще ж причорноморські Миколаївська, Херсонська, приазовські Запорізька, Донецька області, є Республіка Крим, є регіони по Дніпру, інших річках-озерах. Тож сміливо можете множити оті тисячі суден ще на 3—4 рази чи й більше. А мільйони тонн металу — відповідно. І підраховуйте долари, яких нам так бракує і на оновлення та модернізацію флоту, і на ліки для людей, і на багато що інше.

Є люди, які все це байдуже споглядають, а є, на щастя, серед нас і такі, яким це болить. І які не мовчать. Серед них — президент концерну «Асседо» О. Завістовський та директор Одеської ТЕЦ Г. Вукович. Саме вони вийшли на моторошну, як на мене, цифру — 2800 суден. А вийшовши, вдарили на сполох: долари під ногами іржавіють! Куди тільки протягом трьох останніх років не писали: і до Кабінету міністрів, і до Міністерства зовнішньоекономічних зв'язків, і до Фонду державного майна... Та звідти — нічичирк. Не зачепила нікого проблема за живе. Якби своє, власне, то й зачепила б, а так — загальнонародне, нічиє.

Але небайдужі надій не втрачають. Не встиг В. Масол стати Прем'єр-міністром України, як вони тут же сіли писати йому відкритого листа (відкритого — щоб і широкий загал дізнався про проблему). А пропозиція О. Завістовського й Г. Вуковича дуже проста: щоб держава дозволила судна продавати іноземним компаніям саме за вищезгаданою ціною — по 5—7 доларів за тонну. Причому — з повними правами власності на судна, тобто без ліцензування. А що господарі «мотлоху» (та чи й знайдуться у багатьох випадках такі?) не мають ні коштів, ні можливостей, ні, коли відверто, й особливого бажання підіймати, різати й реалізувати металобрухт, то пропонують автори листа створити державну госпрозрахункову організацію з правом монопольного володіння суднами, що затонули чи прийшли в повну непридатність, кинуті напризволяще десь на березі, та безліцензійного продажу цього металобрухту іноземцям. Чому оте монопольне право — саме державній структурі? Це ж тепер якось немодно. Он деякі комерційні структури кинули вже оком на брухт-скарб — хай би теж поживилися.

Ні, заперечують О. Завістовський та Г. Вукович, таке нині не годиться. Передусім через те, що Україна надто бідна на валюту. А державна фірма збереже для неї всі валютні надходження. Окрім того, не допустить, щоб на металобрухт за кордон пішли не тільки затонулі судна (що цілком можливе, коли проблему розв'язуватиме не держава, а будь-хто). Державна структура зуміє також залучити до такої масштабної справи вже наявні організації, які часто-густо просто бездіють, збільшить кількість робочих місць, впровадить нові технології й устаткування, поліпшуватиме, нарешті, екологічну обстановку в регіонах. Окрім цивільних, можна залучити до роботи й військові формування, — хай би заробляли кошти для розв'язання власних проблем.

Аби зрушити справу з місця, зовсім не треба державних інвестицій. Потрібно тільки дозволу, сприяння. Законного, так би мовити, благословління. Зате ж державна казна натомість поповнюватиметься десятками й сотнями мільйонів доларів.

Автори листа вже стільки ходили «по муках», що хоч і сподіваються на розуміння і сприйняття їхньої пропозиції новим урядом України, та все ж залишають і таку віддушину: якщо прем'єр не вважає за можливе вирішувати проблему сьогодні в загальнодержавному масштабі, то нехай хоч Одеській області буде надано можливість.

Кореспондент спробував, для власної певності, вивірити пропозицію, про яку ідеться, в деяких регіональних владних структурах, серед спеціалістів-практиків. Реакція була здебільшого вельми схвальна. Але випало почути й інше: а чи не розумніше весь отой справді цінний металобрухт віддати вітчизняним металургам — їм такі добавки до вироблюваної сталі будуть зовсім не зайві. Що ж, позиція звична, давно усталена: і сам не гам, і другим не дам. Ніхто з опонентів О. Завістовського й Г. Вуковича не зумів відповісти на єдине, здавалося б, дуже просте запитання: а чому наші металурги за цілі десятиліття не зуміли використати кинуте добро? Отож, коли піти пропонованим «патріотичним» шляхом, будьте певні, ніщо не зміниться ще десятиліттями. Бо ніхто — ні державна госпрозрахункова, ні комерційна структури — за таку марудну й трудомістку справу не візьметься, якщо за неї вчасно не заплатять, та ще й у розмірах, що задовольнить економічний інтерес. І як переконують учорашня й сьогоднішня практика, справді не заплатять. І лежатимуть судна по водоймищах доти, аж поки іржа зовсім не перетворить їх на порох, нікому не потрібний. Сміття — та і все.

Одеса.

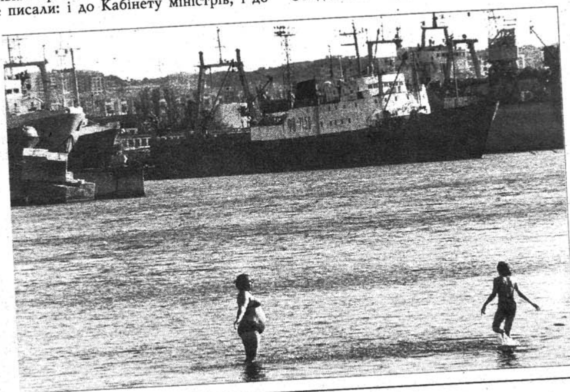

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

ЗНАЙШЛИ СПІЛЬНІ ІНТЕРЕСИ

На Прикарпатті перебував посол Королівства Нідерландів в Україні Роберт Серрі. В облраді відбулася офіційна зустріч за участю керівників області, бізнесменів, мерів деяких міст і директорів підприємств.

Вітаючи гостей, заступник голови Ради Василь Досюк, зокрема, зазначив, що область взяла орієнтир на ринкову економіку. Тому нині служби працюють над активізацією процесів приватизації підприємств як державної, так і комунальної власності, та структурних змін на селі, без яких неможливо поліпшити економічну ситуацію. Вже 60 відсотків землі передано у користування селян. А це сприяє співробітництву з голландськими фірмами у налагодженні спільних підприємств переробної промисловості, таких, приміром, як з випуску твердих сирів, копчених ковбас, хлібобулочних виробів. Такі спільні підприємства можна було б створити і на базі фермерських господарств, яких в області вже близько семисот.

Посол цікавився потужностями хутрофірми, обіцяв допомогти в оснащенні, яке мало б завершити цикл: від перероблення хутра до пошиття одягу. Втім продукція цих підприємств вже давно завоювала міжнародні ринки. А наш державний прапор нині єдиний з країн СНД майорить на Міжнародному хутровому ярмарку, який щороку відбувається у Німеччині.

Голландська сторона розробила також конкретну програму реформування сільського господарства. Впровадження її на Прикарпатті сприятиме двосторонній кооперації. Після детальних підрахунків Голландія має намір виділити під неї 2 млн гульденів. Значною мірою це стосується м'ясомолочної промисловості.

На зустрічі підкреслювалася особлива відповідальність перед українськими партнерами іноземних інвесторів. Це не дивно. Адже Голландія входить до десятки країн, які найбільше інвестують різні країни світу. На Прикарпатті їх найбільше цікавить розвиток енергетики і сільського господарства.

Прес-служба голови обласної Ради.

Івано-Франківськ.

Михайло ВАСИЛАШКО,
«Голос України»

Кулінари пропонують «манчестер»

На базі колишнього обласного управління громадського харчування нині утворилася акціонерна фірма «Стожари», яку очолив головний кухар області, тобто колишній начальник управління Олександр Ярмолюк. Тепер «Стожари» пропонують хмельничанам не тільки український борщ, а й товари широкого вжитку. А нещодавно відбулося офіційне відкриття магазину «Байкал» при «Стожарах». Ця сибірська назва — не у зв'язку з відомим дитячим напоєм. У «Байкалі» торгують серйознішою продукцією — мисливською зброєю, газовими пістолетами і балончиками, різними набоями тощо. Тут і тульські, і американські, і європейські зразки. Бери дозвіл у міліції, мішок з мільйонами і замовляй, що серцю заманеться. Кажуть, що заможних клієнтів тут безкоштовно пригощають борщем. Що не кажіть, а вчимося сервісу. Не до кінця. Бо мільйонних товарів, дорогих «Наполеонів» — хоч греблю гати. А звичайнісінької солі сьогодні в місті зі свічкою не знайдеш. Отак і живемо.

Хмельницький.

У слідчих ізоляторах уже давно тісно

Генеральна прокуратура повідомляє, що слідчі ізолятори України переповнені. У них на 9 тисяч в'язнів більше, аніж передбачено санітарними нормами.

Як встановило під час недавніх перевірок прокурорське відомство, однією з найголовніших причин такого становища є порушення судами встановлених законом строків розгляду кримінальних справ, зокрема, несвоєчасне вручення підсудним копій звинувачувальних висновків, відкладання розгляду справ у зв'язку з нез'явленням на засідання без поважних причин потерпілих, свідків, адвокатів тощо.

На початок червня у слідчих ізоляторах мучились понад 250 громадян, чиї справи суди не розглядають уже півтора року. І це, зазначте, людей, яких суди ще не визнали винними.

А що буде,коли на повну силу запрацює Указ Президента України, що передбачає превентивне затримання громадян на 30 діб?

Сергій ПАВЛЕНКО, «Голос України»

НАШ ЗАХИСНИК... ЗАХИЩЕНИЙ СОЛДАТ

Армія

— Чому я віддав свого сина в солдати? Бо у війську він стане справжньою людиною. Солдат, до того ж, найбільш захищений у нашій армії.

Ці слова начальника штабу полку зв'язку Юхима Ястремського, який поділився багатьма наболілими проблемами Українських Збройних Сил, щиро вразили і якоюсь мірою заспокоїли. Адже якщо батько-офіцер не боїться відправити свого сина до війська, то це означає, що він впевнений у здоровому кліматі новоствореної армії. Вона у нього не викликає остраху, невдоволення.

...У полку зв'язку — всюди підкреслена акуратність армійських будиночків, відповідна наочна інформація. По газонах білочки бігають! Поряд — Десна з полковим пляжем. Думка мимоволі: курорт? Санаторій? У неділю новобранці якраз прийняли присягу. Приїхали батьки, матері.

— А гарно у вас тут, — захоплено кажуть. І все ж не довіряють зовнішньому лиску. Розпитують:

— Важко, сину?

А воно й справді нелегко попервах. Слід звикати долати крос, підтягуватися на перекладці. Як-не-як, сила полку і в міцних м'язах! Та й у знаннях: у навчальних класах наполегливо вивчають ази військової спеціалізації. Попереду — не тільки загоряння на березі Десни, а й несподівані підняття по тривозі, забезпечення зв'язку з багатьма дивізіями, полками.

Дивуються матері меню в солдатській їдальні: це, може, на свято тільки таке дають?

Повар з Феодосії Юхим Анафієв майже два роки кухарює у військовій частині. Робота йому подобається, бо хлопці нею задоволені. Двічі на день картопля. До неї м'ясо, риба, масло...

— Нас перевели сюди днями з іншої частини, — кажуть Володимир Стасів і Валерій Свердлюк. — Після набридливої каші тут, знаєте, як у... раю...

З травня зв'язківці регулярно отримують огірки з власної теплиці, в якій господарює донеччанин Віталій Рідзаніч.

Взагалі у військовій частині є і полтавчани, і одесити, і черкащани. Чимало — кримчан. Дід і бабуся Олександра Шарая — колишні чернігівчани. Їх свого часу переселили до Криму, у Сакський район. Тепер ось онукові пощастило служити на батьківщині свого роду.

Хлопці-кримчани мріють про відпустки додому, зустріч з рідними, коханими, прагнуть заробити поїздку у рідні краї за прикладом друга-черкащанина Володимира Семенюка, який старанно виконав спецзавдання і був премійований побаченням зі своєю сім'єю.

(Закінчення на 9-й стор.).

Василь БАБУХ, «Голос України»

Буковинці в Європі та ... на Марсі

Чернівецький меблевий комбінат несподівано одержав замовлення від однієї з голландських фірм — взятися за виготовлення мольбертів. Підприємство погодилося, бо зарубіжний партнер пропонує розраховуватися за продукцію високоякісними лаками власного виробництва, на які в чернівчан скрута.

За взірцями фірми випущено першу партію мольбертів. Виготовлено їх з чудової букової деревини. Замовник високо оцінив роботу й уклав з меблярами контракт на довготривале співробітництво. Фірма має на меті забезпечувати мольбертами європейських живописців. Буковинці могли б наситити дефіцитними мольбертами й український ринок, бо в нас більше ніхто їх не виготовляє.

А ось чернівецьке акціонерне підприємство «Кварц» виробляє прилади для космічних досліджень. Стандарти — світові. Недавно це підтвердилося на престижній міжнародній виставці у Франції. Один з експонатів «Кварцу», а саме 140-елементний фотоприймач, здобув там найвищу нагороду. Цим фотоприймачем буде оснащено космічну станцію, яка в недалекому майбутньому полетить на Марс у рамках міжнародної (Україна, Росія, США) експедиції.

Чернівці.

ЯК ГРАБУЮТЬ ДЕРЖАВУ
З ВИНИ ДЕРЖАВНИХ ЧИНОВНИКІВ

Останнім часом у Луцьку ходять чутки про те, що перші керівники регіонального відділення Фонду державного майна України по Волинській області при оформленні договорів, контролю за ними з продажу автозаправних станцій допускають грубі порушення Закону України «Про приватизацію невеликих державних підприємств (мала приватизація)». В результаті чого державі завдано збитків на мільярди карбованців. Цифри називаються різні: від десяти до двадцяти мільярдів. Щоб з'ясувати, наскільки такі чутки відповідають дійсності, я звернувся за роз'ясненням до прокурора Волинської області Михайла КОСЮТИ. І ось що розповів Михайло Васильович.

— Такі чутки мають під собою грунт. І основною причиною порушень при роздержавленні майна є систематичне грубе нехтування чинним законодавством з приватизації невеликих державних підприємств, іншими нормативними актами з боку начальника регіонального відділення Фонду державного майна України по Волинській області Олександра Свириди. Щоб не бути голослівним, наведу такі факти. В листопаді 1993 року під час комерційного конкурсу, проведеного регіональним відділенням ФДМ України по Волинській області, автозаправну станцію в селі Брище Луцького району було продано за 4,3 мільярда карбованців нікому не відомій фірмі «Центуріон-АЗС Лтд». В договорі купівлі-продажу цього об'єкта у разі несплати за викуплену АЗС були передбачені штрафні санкції — три відсотки від ціни об'єкта за кожен день прострочення. Тобто, з закінченням терміну розрахунків. Покупець цієї АЗС повинен був внести відповідну суму до 9 січня 1994 року. Але досі фірма «Центуріон-АЗС» так і не внесла покупної ціни на рахунок продавця. Отже, згідно з договором вона повинна сплатити штраф в сумі більше 9 мільярдів карбованців. Але з вини Олександра Свириди завдані нашій державі збитки так і не відшкодовано. Нині цей керівник шукає різні причини, щоб пояснити, чому купівля-продаж АЗС в селі Брище пішла на шкоду державі. Більше того, О.Свирида безпідставно встановив покупцеві відстрочку плати за куплену АЗС. Керівник солідної державної установи діє невідомо в чиїх інтересах. А повинен керуватися Конституцією і законами України, постановами Верховної Ради України, указами і розпорядженнями Президента України, Кабінету міністрів України. Саме тут цей керівник допускає грубі порушення.

Олександр Свирида і його заступник з економічних питань Василь Крутій не виконали постанову Кабінету міністрів України від 3 серпня 1993 року «Про проведення індексації основних фондів у народному господарстві України», а також Указ Президента України «Про індексацію номінальної вартості приватизаційних майнових сертифікатів» від 2 листопада 1993 року. Номінальна вартість приватизаційного майнового сертифіката була проіндексована з 30 тисяч карбованців до 1 мільйона 50 тисяч карбованців. У 35 разів. Саме цього не було зроблено після приватизації магазинів «Турист» і «Елегант», які належать спільному українсько-польському підприємству «Польтук». Державі завдано збитків більш як на 132 мільйони карбованців. До речі, ці магазини були продані за конкурсом із використанням приватизаційних майнових сертифікатів негромадянами України.

Порушення приватизаційного законодавства Олександр Свирида допускав і раніше. Нещодавно виявлено грубі порушення при проведенні приватизації в Маневицькому районі, де йде пряме розбазарювання комерційними структурами державної техніки. Якщо підрахувати загальну суму збитків, завданих державі з вини керівників регіонального відділення ФДМ України по Волинській області, то ця цифра сягає 17 мільярдів карбованців.

Є чимало інших фактів порушень чинного законодавства Олександром Свиридою. Виходячи з того, що нам відомо, ми поставили питання перед тодішнім головою правління Фонду державного майна України В.Прядком про доцільність перебування Олександра Свириди на посаді начальника регіонального відділення фонду по Волинській області.

Розповідь записав Богдан БЕРЕКЕТА.

Волинська область.

Микола ВОЛОК, «Голос України»

Млин-самохід

Виготовлення самохідного млина розпочали на Олександрійському заводі «Автоштамп». Розміщуватиметься він на подовженій платформі вантажного автомобіля «КрАЗ» і зможе обслуговувати споживачів у віддалених населених пунктах. Його продуктивність — 400 кілограмів високоякісного борошна за годину, а живиться від електромережі напругою 380 вольт.

Свого часу на «Автоштампі» освоїли випуск компактних млинів, які зажили доброї слави в Україні та за її межами. Та були вони стаціонарні. А тепер на замовлення селян виготовлятимуть і пересувні. Уже одержано замовлення на 70 таких млинів, перші з яких відправлять до Узбекистану, Казахстану й Туркменистану.

Кіровоград.

Анатолій КОБЕЛЬНЮК, «Голос України»

Луганський чикатило діяв не сам, а зі своїм неповнолітнім сином

Коли вона потрапила до цього тунелю, то побачила, що в кінці його мерехтить не світло, а маячить загрозливий силует незнайомця. Секунда — і дівчина в чіпких руках гвалтівника. Вона відчайдушно закричала, покликала на допомогу, хоча розуміла: ніхто не почує, місце безлюдне, віддалене від людського житла.

... Зараз Василю Єлецькому — 44 роки, 7 з них він провів за колючим дротом. Одержав «десятку» за цілий «букет» злочинів: згвалтування, розбій, носіння холодної зброї. Останок строку відбував на «хімії», тобто його вже вважали за такого, що виправився, принаймні частково.

«Виправившись», Єлецький займався тим, що гвалтував 9—11-річних дівчаток недалеко від Лисичанська.

А незабаром знахабнів ще більше. В безлюдних місцях нападав на зовсім юних дівчаток і на цілком дорослих жінок. Гвалтував їх, потім... примушував брати аркуш паперу, ручку і писати розписку, що все відбулося з добровільної згоди. Таких злочинів Єлецький здійснив понад 20.

А розписки Єлецький зберігав у своєму об'ємному досьє, в котрому також знаходилися листи півтори тисячі знайомих йому за листуванням жінок з усього колишнього СРСР, описання жертв з вказівкою їхніх зовнішніх даних, об'ємів бюсту, талії, стегон тощо. По-справжньому серйозний опір злочинцю виявили дві дівчини. Одна була скалічена, друга вбита. В останньої Єлецький забрав паспорт. Відібравши для досьє фотокартку, гвалтівник-убивця послав поштою паспорт дівчини її батькам з наймерзотнішою запискою, погано, мовляв, виховували ви дочку, не навчили не чинити опір гвалтівнику.

Кілька згвалтувань і пограбувань жертв Єлецький скоїв зі своїм 15-річним сином. Колишня дружина Василя знову вийшла заміж і не дуже заперечувала проти того, щоб він забрав виховувати сина. Єлецький став навчати сина тому, що коїв сам.

... Жіночий зойк із дренажного тунелю, що проходив під залізничними коліями на станції Луганськ-вантажний, почув працівник воєнізованої охорони. Викликавши по рації напарника, з пістолетом у руці кинувся до місця події.

Слідчий Луганської транспортної прокуратури Згоденко і слідчий лінійного відділення внутрішніх справ станції Луганськ Калашников закінчують слідство. Скоро суд.

ЦВЯХ СЕЗОНУ

Завод ковальсько-пресових автоматів, що в Одесі, незважаючи на економічні бурі, розпочав випуск нових видів продукції. Це, зокрема, верстат для виготовлення біметалевих електричних контактів, автомати для виготовлення медичних голок, цвяхів європейського стандарту та дюбель-цвяхів. Окрім країн СНД, заводчани збувають свою продукцію на ринках Польщі, Болгарії, Туреччини.

Українська інформаційна служба.

Хтось із мудрих дав пораду: «Якщо ви багато літ не бачилися зі своїм першим коханням, то не намагайтеся тепер зустрітися з ним. Окрім розчарування, не матимете нічого. Особа, яку покохали в ранній юності, вже зовсім не та. Час, праця, буденність життя, сімейні клопоти істотно позначилися не лише на її зовнішності, а й на почуттях, мисленні, поглядах...»

Олександр ВИНОКУРОВ, «Голос України»

ПРИЙШОВ, ПОБАЧИВ, НЕ ВПІЗНАВ

або Що з того вийшло, як ВДНГ УРСР стала Національним виставочним центром

Проблема

Колишня ВДНГ УРСР, ясна річ, — не особа мого першого кохання, та й востаннє був тут лише кілька років тому, але враження таке, ніби я справді замість квітучої юнки зустрівся із згорбленою бабою Ягою. В центрі території хоч якось дають ладу, а крок вліво чи вправо і — кропива з людський зріст, потрощені лавки, чорні від пожежі літній кінотеатр і центральна ложа манежу для кінного спорту, зачинені павільйони, крізь вікна яких видніються пожухлі фікуси... Фонтани й атракціони не працюють, кіоск «Українські сувеніри» переобладнано в кафе «Марс», але й воно під замком... Одне слово — занедбаність.

Хоча донедавна ВДНГ і була здебільшого місцем показухи республіканського масштабу, бо те, що виставляли в її численних експозиціях, ніхто не бачив на полицях магазинів, але вона щодня приваблювала тисячі киян, гостей столиці, цілі туристичні групи, спеціалістів різних галузей народного господарства, провідних і самодіяльних артистів, спортсменів — саме на згаданому і нині занехаяному манежі влітку 1975 року відбувся чемпіонат Європи з кінного спорту (виїздка). Тепер, якщо немає міжнародної виставки, тут майже безлюдно. Хоча, до речі, вхід безплатний. «Чому так мало відвідувачів?» — дивувалися представники дніпропетровської фірми «Цветень», яка випускає ліки на основі продуктів бджільництва. Дивувалися саме ті, чий товар мав тут найбільший попит — різноманітні цілющі креми, настойки, драже для схуднення...

Нині ВДНГ вже не існує. Є Національний виставочний центр при Кабінеті міністрів України. Певне, саме тому така занедбаність, що «при». Бо це однаково, що бути присутнім при чиємусь обіді й ковтати слинку, або одержати те, що не доїли. «Держава виділяє нам кошти лише на утримання міліції та озеленення території, — сказала заступник генерального директора НВЦ Тетяна Цимбал. — На виставочну діяльність та інші потреби мусимо заробляти самі. Тож більшу половину персоналу-обслуги колишньої ВДНГ довелося скоротити, постійно діючих виставок не влаштовуємо, а надаємо наші павільйони різним фірмам, підприємствам, організаціям у тимчасове користування. Ваша правда, що занедбаність. А що поробиш? Підстригти газон — мільйон. Підключити воду до фонтанів — мільярди».

Можна тільки подякувати державі, що вона хоча б якось допомагає своєму НВЦ. Алє не поспішаймо. П'ятдесят відсотків виручених від виставочної діяльності коштів центр віддає... державі. Таку допомогу в народі називають не інакше, як лукавою.

Виставочний центр я не наважився б називати Національним. І для цього, на жаль, є не одна причина.

Здається, наші люди довгі роки старанно приховували знання з іноземних мов, а коли Україна стала суверенною державою, вмить пригадали і англійську, і німецьку, і італійську... А якщо і вживають українське слово, то виводять його готичним шрифтом. Навіть назву фірми «Комора», яка торгує музичними інструментами, пишуть не інакше, як «KOMORA». Хоча одна буквочка, а все ж таки не по-нашому!

У ті дні, коли я прогулювався територією НВЦ, іноземщини, як кажуть, було навалом. «MELOS», «IBIS», «OBAS», «OZDAL», «FERRARA», «TELEKOM»... Торгові знаки напоїв «Фанта», «Кока-кола», «Пепсі-кола»... Українські фірми «Ганібал», «Константа», «Центуріон»... Рекламні щити запрошували відвідати виставки-продаж товарів народного вжитку виробництва іноземних фірм, меблів з Австрії, Італії, Бельгії, Словаччини, продукції «Німецької федеральної пошти «Телеком», канадських комп'ютерів, аудіо- та відеотехніки... Одна з київських фірм «Асканія» виставила на продаж відбійний молоток бельгійського виробництва... Навіть на нозі статуї колгоспниці із снопом хтось приклеїв рекламу-липучку якоїсь німецької фірми.

Та найбільше потішив павільйон № 1. Уявляєте: в середині приміщення величезними буквами виведено: «Україна — незалежна демократична держава», а товар, виставлений під цим гордим гаслом, продавали лише за валюту. Щоправда, не лише тут. У чотирьох павільйонах, де були представлені товари народного вжитку — одяг, взуття, меблі, купони «не ходили». Враження таке (і не лише від НВЦ!), що долар, марка, російський рубль — це національні валюти незалежної демократичної України.

А коли завітав до павільйону «Тваринництво», у мене аж мороз по спині пробіг — тут продавали сумки з натуральної шкіри. «Боже мій! — подумав я. — Невже елітних свиней і корів пустили на галантерею!? І мою улюбленицю Арфу (саме за таку кличку я й полюбив цю велику замурзану свиню з виводком потішних поросят) — теж?»

— Що ви! — відповіла Тетяна Григорівна. — Всю живність, що демонстрували на ВДНГ, забрали господарі.

Я, звичайно, пожартував, тим більше, що сумки доставлено з-за кордону. І все ж... НВЦ — відоме всім місце, тут розташовані спеціальні приміщення, майданчики, які нині порожні, але Мінсільгосппрод України вирішив не зв'язуватися з центром і влаштовувати власні виставки-ярмарки в одному із сіл Київської області, куди мало хто з нас поїде. Точніше — доїде, бо для цього треба або свій транспорт мати, або пускати десятки рейсових автобусів з обов'язковим правом безплатного проїзду — викинути немалу суму грошей, щоб подивитися на свиню чи доїльний апарат, охочих не знайдеться.

Щоб ніхто не звинувачував мене в суцільному очорненні, скажу: у ті дні в павільйонах НВЦ я бачив і продукцію суто українського походження. Але вона, як кажуть, погоди не робила. До того ж багато експонатів були далекі від ноу-хау — на рекламних проспектах і листівках значилися міністерства і ВДНГ СРСР та УРСР.

О ні, я не хочу звинуватити в чомусь працівників центру. Навпаки — їм треба лише дякувати, що в таких нелегких умовах вони щось роблять, організовують виставки, серед яких — ряд міжнародних. Попереду — «Інпродхарчомаш-94», «Фермерство-94», «Машинобудування», «Складна побуттехніка», «М'ясомолпродмаш», «Інтерпластика» та інші національні та міжнародні виставки.

— Хочеться відкрити експозицію, — поділилася думками Т. Цимбал, — з якої наші відвідувачі могли б докладно дізнатися про сучасне життя України, її столиці. Адже з того, що маємо, цього не видно.

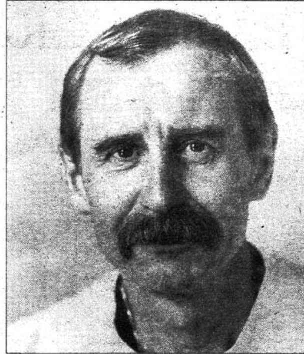
Так, не видно. Зате добре бачиш запилені басейни фонтанів, бур'яни, що проросли в шпаринах між бетонними плитами, давно нефарбовані лавки, брудні вікна мертвих павільйонів, купу заліяччя, яке колись було гойдалками, каруселями, обшарпані стіни споруд, спалений, понівечений кінотеатр... А може, так і треба? Може, все це — наші нинішні досягнення? І «національний» означає те ж саме, що донедавна означали слова «державний», «народний», тобто — нічийний?

Гірко, але факт. Коли ми щось пропонуємо, то від патріотизму, любові до неньки України, свого народу ледь не захлинаємось. Та коли минає ейфорія і від слів треба переходити до конкретної справи, тут же хутенько шукаємо десятки поважних причин, щоб відмахнутися від неї. Головне — прокукурікати, а там хоч і не світай. Погляньте-но: чого тільки в нас немає національного — і бібліотеки, і театри, і навчальні та дослідні заклади, і фільмотека... А користі? Жодної. Лише шкода. Бо національним треба пишатися, а не соромитися. Щоправда, кому — сором, а кому — зовсім байдуже.

Київ.

Екологія

МАРАФОН ПІД ВІТРЯКАМИ

Чи не найпалкіше захоплення п'ятдесятидворічного Олександра Ніщука — марафонський біг. Уже двічі він був виконавчим директором благодійного надмарафону «Київ — Славутич», присвяченого сумній даті Чорнобильської катастрофи. Проте його знають не лише як організатора. Скажімо, недавно в складі сімки українських спортсменів на запрошення президента Датського клубу любителів бігу Хелге Расмуссена він брав участь у міжнародному марафоні в Копенгагені. Датська газета «Спортен» опублікувала підсумки забігу. Результат О.Ніщука — 3 години 5 хвилин 53 секунди — кращий серед наших учасників, 17-й серед 217 бігунів його вікової групи (загалом у марафоні взяли участь близько чотирьох тисяч спортсменів).

О.Ніщук, який, крім усього іншого є ще й членом комісії з екологічної освіти асоціації «Зелений світ», ділиться враженнями після поїздки в Данію.

— Завдання, що стояло перед українською спортивною делегацією, — це не тільки участь у марафоні, а й встановити зв'язки зі спортсменами інших країн. Датчани погодилися в серпні приїхати до Києва для участі в міжнародному напівмарафоні. До них збираються приєднатися клуби шанувальників бігу з Бельгії, Люксембургу, Франції, Німеччини. Із задоволенням прийняли датські спортсмени наше запрошення до участі в квітні наступного року в благодійному міжнародному марафоні «Київ — Славутич-95».

Проте мета нашої поїздки не була суто спортивна. Ми прагнули ознайомитися з життям і побутом цієї північної європейської країни, навести міжнародні контакти в галузі культури, екології. Не можна було не помітити доброзичливості, гостинності та порядності датчан. Одне з найсильніших вражень — в Данії майже не замикають будинки й гаражі, за паркани правлять декоративні кущі. Первісну чистоту природи підкреслюють вітряки, поміж яких пролягають автомобільні дороги. І це не просто емоційне сприйняття ідилічного пейзажу. Розвинута в Данії вітроенергетика справді є запорукою чистого довкілля...

Десятки тисяч любителів марафонського бігу в Україні — не тільки здоров'я нації, а й пропагування здорового способу життя в умовах сьогоднішньої екологічної ситуації. Недарма дедалі частіше спортивні акції влаштовують під гаслом: «Спорт. Культура. Екологія». Під ним об'єднуються представники всіх цих напрямів людської діяльності. І це єднання сприяє їхньому розвитку, спонукає до благодійності.

Не став винятком у цьому розумінні й копенгагенський марафон. У складі нашої команди були два представники фірми «Атіка», яка разом з дочірнім СП «Атіка West» є однією з провідних в Україні в налагодженні виробництва устаткування для екологічно чистої вітроенергетики. Саме ця фірма була спонсором українських спортсменів у Копенгагені.

Міжнародні контакти фірм-спонсорів, що дбають про екологію, без сумніву, підуть на користь нашій країні. Певне, до Данії нам ще далеко, але годі посилатися на лукаві аргументи про особливі кліматичні умови у цій європейській країні та безперспективність альтернативних джерел енергії. Бо альтернативи насправді не має хіба що сама природа.

Записав
Олексій БРЕУС.

ЧМП: «БЛАСКО» — НА МІЛИНІ. КУДЮКІН — НА ПЛАВУ. А ЗАКОНОДАВЧИЙ ОРГАН ДЕРЖАВИ?

Точка зору

Супровід до постанов Верховної Ради

«Питання акціонування концерну, побудови нового флоту, збільшення робочих місць, встановлення нової системи і розмірів оплати праці, вирішення житлової проблеми, соціального захисту моряків постійно блокуються певними політичними колами за активної підтримки багатьох депутатів Верховної Ради...» А далі — про рішення Верховної Ради України щодо Кудюкіна, заклик до моряків стати на його захист і терміново висловити свої думки на адресу комітету морської профспілки. Про все це йдеться у терміновій радіограмі суднам «Бласко».

Подібний за змістом лист адресовано Президентові, Верховній Раді та Кабінету міністрів України. Щоправда, дещо розширений, з трьох пунктів, у першому з яких звучить явна погроза: «... вважаємо, що усунення Кудюкіна П.В. з посади призведе до повного розвалу діяльності концерну, чим правління категорично не може змиритися і буде вживати найрішучіших заходів для захисту інтересів трудового колективу, держави і українського народу». Обидва документи підписані виконувачем обов'язків президента АСК В. Кривим та головою комітету морської профспілки А. Сосніним.

На прес-конференції в Одесі В. Кривий пішов ще далі. Він однозначно заявив журналістам, що «справа «Бласко» зроблена для того, щоб усунути Президента України Л. Кравчука. А критика концерну відбувається завдяки впливу потужних фінансових груп, які підтримують Пилипенка і Нікуліна через Верховну Раду.

Ось такий «супровід» явної дезінформації і вигадок вштовхувало керівництво «Бласко» постановам Верховної Ради від 27 січня та 7 липня цього року.

Щодо першого випадку, то тут пересмикнуто факти і переплутано причини з наслідками. Адже спершу було призначення П. Кудюкіна та указ про створення АСК «Бласко» на базі ЧМП, а потім уже критика антизаконних дій Президента України Леоніда Кравчука та «вето» Верховної Ради.

Стосовно другого закиду, то з цієї дезінформації можна було б лише посміятися, якби вона не нав'язувалася громадськості керівниками «Бласко» та окремими народними депутатами.

Отже, з одного боку — незаконно звільнені з посади народний депутат України Віктор Пилипенко, його заступник з економічних питань, депутат Одеської обласної Ради Сергій Нікулін та ще двоє—троє людей, які з призначенням начальником ЧМП П. Кудюкіна місяцями і роками поневіряються без роботи, яких суд відновлює на посадах, а керівництво АСК звільняє знову.

А з другого — хто мав відношення до призначення президентом АСК «Бласко» Павла Кудюкіна і звільнення попереднього керівника? Вперше про це я писав майже рік тому: Президент України Леонід Кравчук, Прем'єр Вітольд Фокін, виконуючий обов'язки прем'єра, а пізніше радник Президента України Валентин Симоненко, тодішній міністр транспорту України Орест Климпуш. У пізніших публікаціях додаються прізвища тодішнього головного радника Прем'єра, а потім представника «Бласко» в Києві Віктора Чайки, нинішнього заступника міністра зовнішньоекономічних зв'язків Сергія Осики та інших.

А тепер наведу слова з нещодавнього виступу на сесії Верховної Ради народного депутата України Петра Симоненка:

— Разом з народним депутатом Мармазовим ми були у Голови Верховної Ради Плюща. Нам було сказано: «Ось я доручив одній високопоставленій людині розслідувати проблему («Бласко» — В.Т.), бо вона неодноразово звучить у цьому залі. Кинули мені папку на стіл і сказали, що в ній «куля в лоб»...

Напевне після цієї фрази будь-які коментарі зайві. І лише спасибі слід сказати та віддати належне Вікторові Пилипенку, Сергієві Нікуліну за їхню мужність, а не кидати тінь на них, як це намагався зробити вже згадуваний віце-президент АСК В. Кривий на прес- конференції.

В уряді вичікували...

Дехто, читаючи цю статтю, може скривитися, мовляв, знову «Бласко». Адже Верховна Рада прийняла про нього вже дві постанови. Повірте, я із задоволенням поставив би крапку в цій історії. Бо з одного боку — не дуже приємно пробивати лобом стіну, а з другого — не впевнений, що це дадуть зробити. Адже, як сказав мені один знайомий, там, де крутяться великі гроші, життя людини нічого не варте. Однак і зупинятися на півдорозі негоже. Тим більше, що за кулісами цієї історії коються дивні речі. Але про все по порядку.

27 січня цього року Верховна Рада України приймає постанову «Про перевірку діяльності Чорноморського морського пароплавства (концерну «Бласко»)». У цьому документі Кабінет міністрів зобов'язано у чітко зазначені строки виконати всі її пункти. Однак минає місяць, другий, півроку, а уряд — ані пари з вуст, «Бласко» продовжує плити курсом, відомим лише його керівництву. Президент АСК, міністр транспорту, яким Верховна Рада висловила своє недовір'я, мов нічого не сталося, продовжують залишатися на своїх посадах. І лише коли народний депутат України Юрій Кармазін на першій сесії Верховної Ради нагадав депутатам, що слід перевірити виконання постанови, урядовці заворушилися. Сформували і відправили до Одеси комісію, яка мала перевірити фінансово-господарську діяльність, бухгалтерські рахунки, матеріальні цінності, кредитні та комерційний угоди концерну «Бласко». Не будемо згадувати, що в цю комісію ввели людей, які у 1992 році виконували соціальне замовлення з компрометації тодішнього керівництва ЧМП, а отже, тепер їм доведеться показати, що нинішнє — краще. Дивне не це, а інше: замість того щоб перевірити роботу ЧМП-АСК «Бласко» за останніх півтора року, обмежилися лише трьома місяцями минулого та двома цього року. Чому? Напевне, відповісти краще, ніж це зробив один із заступників голови СБУ України, неможливо: «Тому, що саме в період, який не перевіряли, було найбільше зловживань». А якщо бути відвертим до кінця, то у розмові зі мною один високопоставлений офіцер СБУ висловився ще конкретніше: «Про зловживання в АСК «Бласко» ми надсилали документи Президентові України, однак «ходу» їм ніхто не давав»...

Може, саме тому, та ще в надії, що нові люди, які прийдуть до вищого законодавчого органу, не згадають рішення своїх попередників, і не діяли в Кабінеті міністрів. Проте, якщо хто й забув,то тільки не Юрій Кармазін. Саме він, ще як депутат Одеської обласної Ради, очолив комісію, яка, перевіривши законність створення АСК «Бласко», однозначно заявила: порушено Конституцію України та ряд законів, — і надіслала відповідні висновки до Верховної Ради України та вищих органів державної влади. Тож коли це питання почали слухати в липні на пленарних засіданнях, то в залі були люди, які могли дати компетентну оцінку діям вищих службових осіб як в уряді, так і в «Бласко». Зокрема, це депутати від Одещини Сергій Драгомарецький, Михайло М'ясковський та інші.

Постановою від 7 липня роботу Кабінету міністрів України щодо виконання постанови Верховної Ради України від 27 січня 1994 року «Про перевірку діяльності Чорноморського морського пароплавства (концерну «Бласко»)» визнано незадовільною. Поставлено також вимогу виконати пункти попередньої постанови про службових осіб.

Після цього починаються дивні події. Віце-прем'єр Василь Євтухов та міністр транспорту Орест Климпуш відходять, так би мовити, на запасні позиції, тобто йдуть у відставку, а Павло Кудюкін починає чудернацькі ігри з міністерствами. 13 липня він пише заяву на ім'я виконуючого обов'язки міністра транспорту Артеменка про те, що приїхав у відрядження до Києва, йому стало погано і він потрапив до лікарні, перебуває на лікарняному. Що ж, у житті різне буває, але згадаймо події піврічної давності. Коли питання «Бласко» розглядалося на сесії Верховної Ради, вищі службові особи, які мали відношення до нього, раптом опинилися у закордонних відрядженнях, а Павло Кудюкін після загадкової дорожньої пригоди, подробиць якої ніхто так і не зміг дізнатися, захворів. Потім він став кандидатом у народні депутати і залишався донедавна недоторканною особою.

Дивна сором'язливість керівництва за явного нахабства підлеглих

Щоправда, хвороби у Павла Вікторовича якісь незрозумілі. Ось, наприклад, остання. 12 липня він бучно святкує свій день народження в Одесі, 13-го раптово захворів, але, перебуваючи на лікарняному, приходить на банкет з нагоди обрання головою Одеської міськради Едуарда Гурвіца, приїжджає до Києва, щоб потрапити на прийом до Президента України Леоніда Кучми та Прем'єр-міністра Віталія Масола. Мало того, залежно від ситуації, продовжує видавати накази та циркуляри, призначаючи виконуючими обов'язки на час своєї хвороби то одного, то другого віце-президентів АСК. При цьому явно ігнорує розпорядження свого вищого керівництва.

А в Мінтрансі та Мінюсті виявляють дивне незнання законів. За підписами першого заступника міністра транспорту України Артеменка та начальника управління Міністерства юстиції Гашицького 21 липня цього року з'являються роз'яснення, надіслані у вищі державні інстанції, про те, що, оскільки П.Кудюкін призначений президентом концерну «Бласко» Указом Президента України (а за які заслуги?! — все ж таки — В.Т.), то Мінтранс не має права звільняти його з посади. Скажемо одразу: пан Гашицький дезінформував пана Артеменка. Адже ще наприкінці грудня минулого року Президент України після відомого всім вето Верховної Ради видав новий Указ, у якому вирішення питання щодо керівництва концерну «Бласко» покладено на Міністерство транспорту. Більше того, останнє уклало з П.Кудюкіним контракт, а отже, і звільняти з посади має право теж воно.

Очевидно, знаючи роз'яснення Мінюсту, Павло Кудюкін 21 липня видає новий наказ, в якому говориться: «Цього числа приступив до виконання обов'язків президента АСК «Бласко»...» Зроблено це було, мабуть, для того, щоб не допустити до керівництва на час своєї відсутності віце-президента АСК О.Коваля, на якого Мінтранс поклав виконання обов'язків та керівництво комісією, що мала провести інвентаризацію всіх матеріальних цінностей та рахунків в українських і закордонних банківських установах й розрахункових центрах. Тим же наказом Мінтранс увільнив від виконання обов'язків президента АСК В.Кривого, який відправив радіограму (її текст наведено на початку статті), що дезінформує колективи та екіпажі, рішення Верховної Ради подають у перекрученому вигляді.

Та варто було з'явитися роз'ясненню юридичного відділу Кабінету міністрів, у якому все ставиться на свої місця щодо звільнення В.Кудюкіна з посади, як Павло Вікторович, ігноруючи наказ вищого керівництва, 25 липня призначає виконувачем обов'язків президента АСК свого заступника з фінансів (!) Є.Печкурова. А той 29 липня видає наказ, яким зобов'язує всіх керівників «Бласко» не приймати до виконання, а також не передавати по каналах зв'язку жодні організаційно-розпорядчі документи, що не мають його підпису. В АСК ігнорують також наказ директора департаменту морського і річкового транспорту України Ю.Крука, передають на судна не тексти Постанов Верховної Ради, як їх було зобов'язано, а довільні, перекручені коментарі законодавчих документів у інтерпретації «Бласкоінформ». Одне слово, концерн, який нібито знаходиться в державному підпорядкуванні, поводиться явно як іноземна держава, кидаючи виклик владним структурам України.

Чому? Це запитати можна безліч раз. Певно «справи» концерну зайшли так далеко, за будь-яку ціну він прагне перешкодити приходу до керівництва людей, які одразу розпочали б наводити порядок та виводити на чисту воду тих, хто цього заслужив. Відтягують час, напевне, для того, щоб сховати кінці у воду.

А владні структури чому такі несміливі? Адже, коли у 1992 році було видано антизаконний наказ про звільнення з посади начальника ЧМП Віктора Пилипенка, то Мінтрансу й іншим державним структурам, вибачте на слові, начхати було на закони — виламали двері у службовому кабінеті народного депутата, вигребли все, що там було, в тому числі і п'ять мішків документації, які невідомо куди зникли. І лише один Сергій Нікулін під час офіційного представлення нового начальника привселюдно сказав Павлові Кудюкіну у вічі, що вважає його призначення антизаконним, як і звільнення попереднього начальника. Щоправда, писали протести трудові колективи, але вони залишилися без відповіді. Я, звичайно, не закликаю вчинити так само, але ж і законодавчі акти Верховної Ради «топтати» не годиться.

Хоча пояснення «сором'язливості» керівників Мінтрансу є. Бо, як пояснив мені один з керівників, що добре знає характер Кудюкіна, Павло Вікторович міг просто сказати, що його питання узгоджене з керівництвом держави. А який міністр чи його заступник піде, наприклад, до Президента України розпитувати, чи це дійсно так? Хоча проста логіка підказує, що Леонід Кучма, з перших кроків узявшись за наведення порядку в державі, аж ніяк не почне з того, що принесло немало мінусів його попередникові, в тому числі й у передвиборчому марафоні. Але, безперечно, Павло Кудюкін активно шукає і шукатиме виходів і впливу на Президента України. І, очевидно, перебуватиме на лікарняному доти, доки не знайде їх або інший варіант вийти з ситуації з найменшими для себе втратами. Що, у свою чергу, дасть йому можливість посміятися з рішень вищого законодавчого органу держави у черговий раз.

І все-таки не хочеться бути песимістом. Адже є ще депутатська слідча комісія, очолювана Юрієм Кармазіним. На жаль, контактувати з журналістами він поки що відмовляється, але саме ця людина, на відміну від своїх колег, незважаючи на парламентські канікули, продовжує перевертати цілі гори документів, не дає заспокоїтися урядовцям. Хотілося б, щоб інші теж допомагали йому в цій виснажливій роботі. Тоді, можливо, вдасться зняти одне з кращих пароплавств світу (в минулому) з мілини, на яку його посадили відомі особи з відомих лише їм інтересів.

І на закінчення уривок з радіограми, яку надіслали моряки теплоходу «Федір Шаляпін» (і не тільки вони) у відповідь на заклик Сосніна і Кривого висловитися з приводу звільнення з посади П.Кудюкіна.

«За останніх два роки фінансова ситуація «Бласко» різко погіршилася через величезні борги різним фірмам, практично всім портам, які відвідують судна. Десятки мільйонів доларів боргів за судноремонти призвели до того, що нас відмовляються забезпечувати за безготівковий рахунок.

Замість пошуку шляхів погашення заборгованості на флот надходять вказівки про заборону користуватися послугами фірм, які насмілилися вимагати оплату боргів. У той же час вольовим порядком розтринькуються кошти, які належать всьому колективу...

Ми вимагаємо одного: не заважати нам працювати...

ЧМ (позивні П.Кудюкіна. — В.Т.) самоусунувся від керівництва і не має авторитету серед моряків. На основі вищевикладеного екіпаж схвалює рішення Верховної Ради України».

До цього важко щось додати. Хіба що побажати виконавчій владі, якщо і не схвалювати, то хоча б прийняти до безумовного виконання рішення Верховної Ради України, не чекаючи, доки розпочнеться нова сесія.

Василь ТУГЛУК, *«Голос України»*

Віталій ЖЕЖЕРА, «Голос України»

КОРОТКИЙ КУРС ГЕРЦА МЕПЕНА

Герц Мойсейович Мепен — легендарний чоловік, у Києві й не тільки. Звісно, можна зустріти немало людей, які ніколи нічого про нього не чули, але тих, котрі щось про нього чули, ви зустрінете в найнесподіваніших колах суспільства. Розпитувати про нього краще у жінок. Навіть якщо про Мепена вам розповідатиме мужчина, він перед тим порадиться з жінкою. Втім, легенда сповіщає, що є мужчина, здатний щось сказати про Мепена особисто від себе, це — П'єр Карден. Портрет Герца Мойсейовича висить у його кабінеті в Парижі. Коли він побачив роботу Мепена, то нібито вигукнув: «Я хочу бачити цього юнака!» (а «юнакові» на той час було під сімдесят...)

Ви здогадалися: Герц Мепен — знаменитий модельєр, кажуть навіть, що він — перший кутюр'є України. За легендою це виглядає так: польський єврей, геніальний самоук (шити почав з шести літ!), на початку другої світової потрапив до нас, чомусь не був розстріляний, (хоч легенда й близька до того), не будучи визнаний офіційно, був знаний на всю імперію, і навіть (козир легенди) «обшивав самого Щербицького».

Я гадав, що у такого чоловіка двері квартири мають бути схожі на двері банківського сейфа. Нічого подібного. Та й самі двері він мені відчинив, не питаючи, хто там. Чому? Ви не повірите, але цей чоловік в зеніті слави живе куди аскетичніше, ніж міг би жити — при отакій легенді й здібностях. Я б сказав, що він живе навіть бідно — сказав би, аби не боявся образити слух читача. Читач не любить бідних. Він сам такий.

Отже, Герц Мепен — герой цієї сторінки.

— Герце Мойсейовичу, я прийшов до вас не як до кутюр'є, навіть не як до кравця, а — як до феноменального ідеаліста...

— Да-а?

— Ну, справді, як можна віддати ціле життя справі, яка нікому в цій країні не була потрібна? Адже, коли ви сюди приїхали, народ носив френчі й галіфе, потім — хрущовські штани, тепер і зовсім чортзна-що носять, а ви й досі чаклуєте над костюмами, які повинні облагороджувати людину. Але ж тієї людини просто нема, не хоче вона бути красивою завдяки вам, не хоче — і край! Я так думаю, хоч я у вашій справі не фахівець і навіть не аматор.

— Так чого ж ви прийшли?

— Тому й прийшов, що нічого в цьому не тямлю.

— О, це не може бути. Людина народжується з відчуттям Моди...

— Не згоден. Візьміть, пардон, мене. Для моди — дохлий номер. Ганьблю будь-яку одежу. Навіть військову. Мій комбат часом казав: «А что это у меня там, на левом фланге, торчит какой-то японец?» У точній транскрипції слово звучало страшно:«йыпонец»...

— Молодой человек, вы мне уже нравитесь. Ваш комбат был немножечко неправ. Сейчас я введу вас в курс, и вы будете совсем счастливы...

Я вам скажу, що Мода і Музика — це щось таке, що є в Космосі, незалежно від нас, людина народжується щоразу одночасно з Музикою і Модою...

— Образно кажучи?..

— Ні, буквально. От ви народилися, мама закутала вас у якусь одежинку, заспівала пісеньку, тобто, перше, що ви на цім світі одержали — це одяг і мелодія. Я атеїст, ви чули? Я про Бога не знаю, що сказати, а от про ці речі — відчуваю, вони є в Космосі, як любов. Ви не вірите? А ви заберіть у людини мелодію й одяг — вона вже не людина. Це не теорія, прикладів скільки завгодно, ви подивіться, на що схожий цей співак, Леонтьєв, це жахливо.

— Гаразд, а от звідки ви взялися — такий, який ви є?

— Я з Польщі. Там завжди були славні кравці, Варшава — вища в цім ділі, аніж Париж. Там був смак, хороших кравців знали. Якщо до війни у Варшаві костюм коштував 50 злотих, то костюм від Заремби, Ожеховича чи Вайнабеля коштував 200 злотих. І цьому сотні літ. Мій батько був знаменитий кравець. І дід. І прадід. І мене привчали з шести літ тримати наперсток, хотіли, щоб син Мошка Мепена був знаменитим...

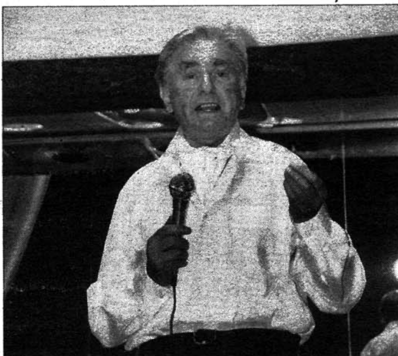
— От бачите, мало просто народитися, треба мати діда, прадіда.

— Але ж я з ними не жив. Я їх не бачив. Якщо чесно — для мене самого це велика таємниця, звідки що береться. Може, ви напишете щось про це? Мені цікаво було б почитати.

— Чому ж ви покинули той кравецький рай?

— Я жив у багатій сім'ї і вважав це несправедливим. Я мріяв про комунізм, про справедливе суспільство, де захищають слабих та бідних. Прошу зауважити: я втік не від Гітлера, я скористався можливістю потрапити до комуністів. Вам мене не зрозуміти, це треба пережити. Комунізм — прекрасна ідея, просто її не вдалося реалізувати. О, я комуніст з переконання, а не через шлунок!

— Ви були членом партії?

— Боже сохрани.

— Ну от, ви, вісімнадцятирічний, перейшли кордон...

— Я чомусь думав — більшовики то якісь такі велетні, а тут, бачу, стоять солдатики, дощ саме йшов... Втім, зустріли нас урочисто.

— А розстрілювати скоро почали?

— Кого як. До мене якось не дійшло. А поляка, що жив зі мною в одній кімнаті, забрали у мене на очах. Ну от, я почав працювати, це було в Білорусії, у швейній артілі імені Восьмого березня. Зауважте: радянська влада давала можливість не думати про заробіток, отже, моя модельєрська фантазія була вільна від цих клопотів. Бачу: самі ходять у низькосортному, і шити не вміють, це я одразу помітив. Але й мене помітили, скоро я вже шив для начальства.

— Галіфе?

— Чому ж! Кажу вам, люди в усі часи хотіли одягатися нормально, це природно, може, саме це мене й врятувало...

— Невже не було такого періоду, коли людям було геть зовсім не до моди? От, після війни, либонь, усі ходили у воєнних обносках?

— А от і ні. Навіть після війни — така бідність, а людська природа перемагала. Ось ви послухайте. Після демобілізації я подався в Ташкент — чув, що це «город хлебный», знав, що там тепло, думаю, викопаю там собі земляночку та й житиму...

— Ну, ви просто невичерпне джерело ідеалізму! І що ж?

— А, працював у ливарному цеху, робив корпуси для бомб. Ця робота не для кравецьких рук. Але мене знову помітили. Замовниками були евакуйовані до Ташкента москвичі. Я тоді вже шив пальта не гірші, ніж тепер, такі й тепер — мої! — носять, як модні, а минуло вже 50 років! Так ось, там була жінка, яку я одягав, і за нею все місто ходило юрмою, щоб подивитися, ви розумієте?

— Ви шили для великих людей? Для кого, наприклад?

— Ну, це буде нескромно! Після війни я одягав московське «Динамо». Я шив костюми для Олексія Толстого й Ель-Регістана, він розрахувався зі мною мішком рису, це в ті роки було ціле багатство.

— Все одно — як ви, єврей, та ще й без вищої освіти, увійшли згодом до вищого світу?

— Коли ти кравець, завжди є жінка, яку ти одягаєш, от вона собі гуляє, заходить у різні місця, у будинки моделей, навіть у столичні, там усі збігаються й питають: мадам, хто вас одягає?! Отак, да?..

— Але ж в цілому країна суворо дотримувалася норм ширпотребу. Як вам вдалося не втратити себе у такій абсурдній ситуації?

— Просто я ніколи не грав за їхніми правилами.

— Як то — не грали, якщо ви обшивали номенклатуру, кажуть, навіть самого Щербицького?

— Це неправда. Мені пропонували шити для них — я відмовився, бо вони принципово спотворювали свої костюми, мені там просто нічого було робити.

— Ось ви вже сорок років — модельєр київського Будинку моделей одягу, у вас недавно був тріумфальний, кажуть, показ вашої колекції, і вас вітаю, але от що... З одного боку — ніби тріумф ваших принципів, а з іншого — панує той же ширпотреб, лиш дещо видозмінений. Чи не марна то робота? Зрештою, непрактично: люди хочуть просто одягнутися, а ви фантазуєте щось таке, не для побуту, а для феєрії...

— Е, у мене все настільки хитро зроблено, що все це можна носити, а не тільки дивитися. Протягом сорока літ я робив практично щороку одну колекцію, і все це продавалося, а значить — носилося. Тим-то Мепен і великий, да?

— Чому ж ви не розбагатіли? Чому б вам зараз не відкрити свій салон?

— Якщо ти хочеш бути хорошим модельєром, тобі неодмінно доводиться вкладати в роботу більше, ніж за це беруть замовники. І ще: замовникові потрібна модель за тиждень. Але я себе поважаю, мені на це треба півроку.

— Справді, хто ж стільки чекатиме?

— О, якось одразу прийшло десять замовників, згодних чекати саме стільки й платити відповідно. Я відмовився.

—Чому?!

— Така робота не окупиться.

— У Кардена ж якось це робиться?

— І у Кардена не окупиться, але йому допомагає держава. А наша держава тимчасово не любить свій народ, тому й байдужа до культури одягу, а це така сама духовна потреба, як потреба музики, лиш дорожча. Самі собою будинки моделей одягу моди не зроблять. Моду робить, на жаль, телебачення, естрада. А треба, щоб моду робила сім'я, магазин, суспільні правила, щоб виховувалася звичка носити одяг, у якому людина не почувала б себе хуліганом... Послухайте, а як ви назвете вашу статтю?

— Ще не знаю.

— Назвіть її: «Як себе почуває Герц Мепен після тріумфального показу своєї колекції?»

— Як же він себе почуває?

— Знаєте, чудово! Я на тому показі — вперше в житті — заговорив до публіки. Я сказав, що мій успіх — не моя заслуга, це заслуга України, її повітря, її землі, правильно я сказав? Український одяг вартий того, щоб ощасливити Європу, це геніальний одяг, можливо, ви звикли, а тому не помічаєте, а я помітив, бо я приїжджий єврей, я помітив це ще до того, як такі речі дозволили помічати.

— Герце Мойсейовичу, що можна сказати про першу-ліпшу людину з вулиці, поглянувши на те, як ця людина вдягнена?

— Навіть якщо людина гарно вдягнена — про неї нині ще нічого певного сказати не можна. Це може бути й випадково. Бо зараз час такий. Але це минеться, ось побачите.

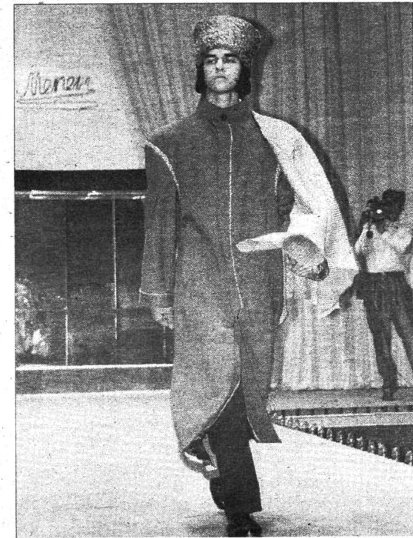
***

Чесно кажучи, особливо щасливим я себе не відчув. Десь в душі, як милий спогад дитинства, тихо плакали галіфе й френчі, кирзаки й кухвайки. Втім, це не заважало думати про те, що ідеалісти — не такі вже й несерйозні люди.

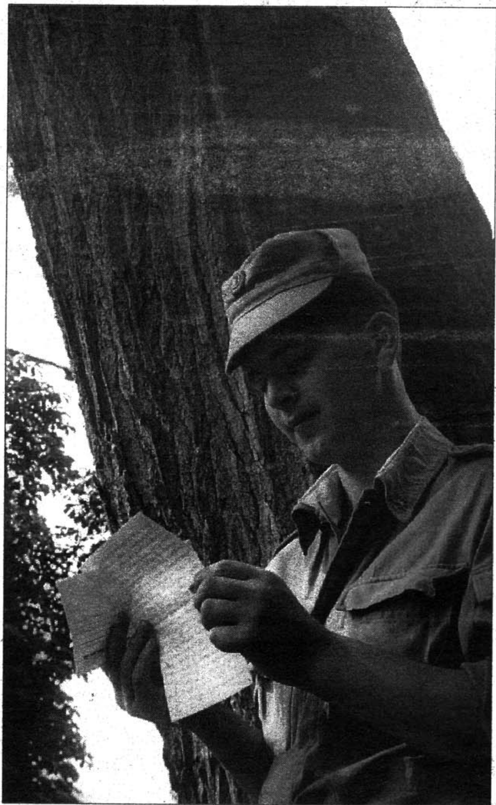
На фото: Герц Мепен; костюми з його колекції — «Класичний авангард», «Молитва» та костюм українського дипломата для церемонії зустрічі зарубіжних гостей.

НАШ ЗАХИСНИК... ЗАХИЩЕНИЙ СОЛДАТ

(Початок на 5-й стор.).

Важлива і така промовиста деталь українського війська. Молодший сержант Ігор Астахов має молоду дружину в Чернігові. За нинішніми армійськими інструкціями він був переведений поближче до рідних місць. І тепер у молодого подружжя, по суті, не виникає проблем з побаченням, скінчилась їх кількамісячна розлука. Так само командування турбується і про офіцерів. Так, один з адміністративних корпусів недавно переобладнали під квартири-малосімейки. І нині близько 50 офіцерських родин оселилися в них, не сплачуючи запаморочливих сум за наймання житла.

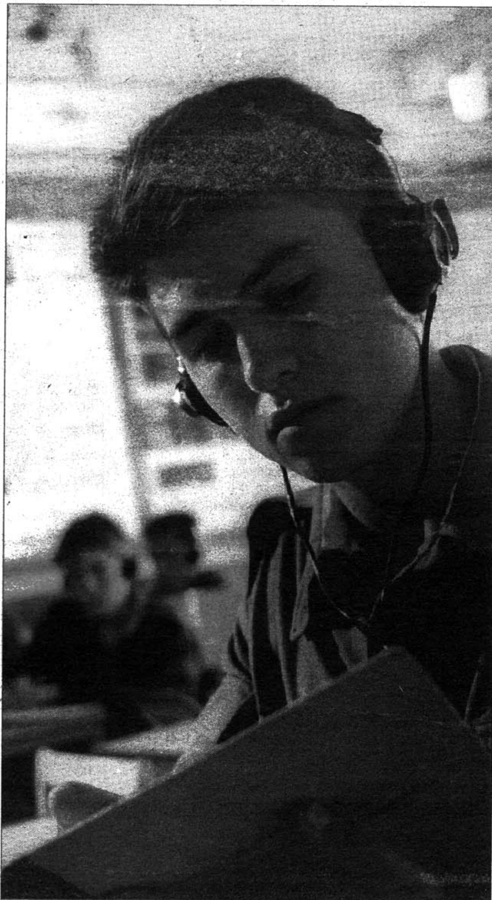
Мікроклімат в українській армії і їх частині зокрема, поступово здоровішає, позбувається хворобливих симптомів. Меншає фактів протиправних дій, дезертирства, як це траплялося на першому етапі створення Збройних Сил. Все це — ознаки становлення бойової дисципліни, змужніння незалежної української армії.

Чернігівська область.

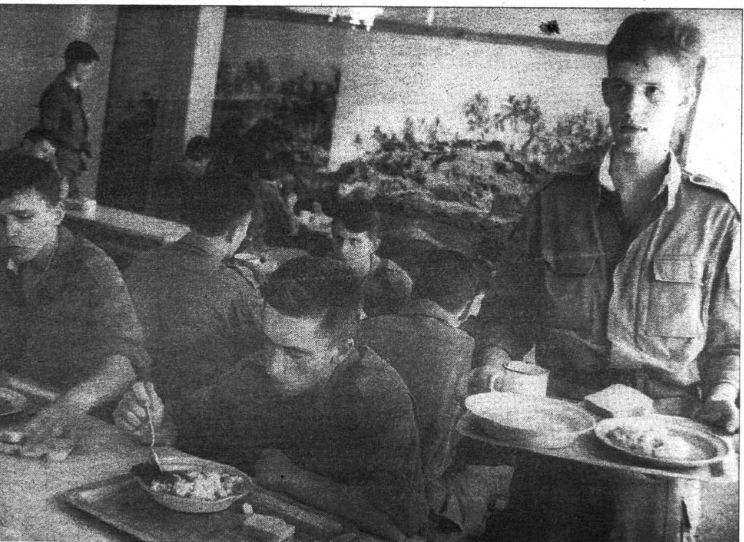
На знімках:

- **Одержав листа з дому Ромазан Муртазаєв.**
- **Рядовий Віталій Гавриленко в учбовому класі.**
- **Полк має власну теплицю.**
- **До свого сина Юрія Борисенка приїхала з Прилук мама, Ольга Корніївна.**
- **В солдатській їдальні.**

Фото Валерія ІНЮТІНА.

Живуть у нашому благословенному краї дивні люди. Їм легше уявити на вулицях міст і сіл України живих та зелених прищельців із Всесвіту, аніж таку буденну реалію, що виражається двома словами: Україна незалежна. У чому ж річ? Та в тому, що раніше ці люди вважали себе громадянами СРСР, після розвалу Союзу звикають бачити себе громадянами Росії, геть ігноруючи ту очевидну істину, що мешкають не десь, а на теренах України.

Коли їм доводиться чути про незалежність нашої держави, то їх це дуже дратує. І вони перепитують: від кого незалежна? А ми, як правило, мовчимо. Тим часом можна відповідати, що Україна незалежна нині від кривавих тіней Петра Першого та Катерини Другої, котрі зброєю імперських військ й підступністю своєю знищили Запорізьку Січ і почали планомірно виморювати Україну; що тепер Україна також незалежна від кривавих тіней Леніна—Сталіна, котрі прислали на її простори головорізів Муравйова встановлювати більшовицькі «порядки» і затрималися тут аж на сім десятиліть... І так далі.

Проте цих дивних людей ніякі відповіді не вдовольнять. Мабуть, тому, що вони не звикли поважати український народ, його мову й звичаї, Конституцію. А чому? Та тому, що всі вони — жертви, які мало не від народження потрапили під імперіалістичну колісницю, були нею скалічені духовно, більшою чи меншою мірою стали шовіністами, після чого втратили здатність правильно орієнтуватися у просторі й часі... Зрозуміло, що це — хвороба. Але, як свідчить людський документ, який друкуємо нижче, цілком виліковна. Надаємо слово одному з тих, що одужали. Втрапивши в гущину українського життя, цей чоловік не тільки позбувся руйнівного шовіністичного світогляду, а й зрештою став патріотом України.

Борис СИДОРЕНКО, «Голос України»

ПОВЕРНЕННЯ СИНА БЛУДНОГО СИНА,

або Як я став українцем

Сповідь

Далека батькова земля

Тепер на кожному кроці, особливо у східних та південних регіонах України, можна почути нарікання на те, що от, мовляв, треба вивчати «эту украинскую мову», хоч ой як не хочеться.

— Зачем мне этот хуторянский язык? Не знаю его и знать не желаю!..

І все ж в останні десятиріччя поволеньки, наче знехотя почався зворотній процес — процес повернення зросійщених українських душ до лона українства. От і я, проживши першу половину життя стовідсотковим росіянином, таким собі ніким не уповноваженим представником Москви у малоросійській провінції, потроху-потроху повернув своє життєву стежку туди, де відчув себе потрібним Україні... Завважте, що все це відбувалося не після проголошення незалежності, а принаймні на тридцять років раніше, в глуху для національного відродження України пору.

Я виховувався в родині, де панував культ російської мови й узагалі всього російського. Дивини в цьому ніякої, бо матір моя росіянка, родом з Красноярського краю. Батько, правда, українець, але з такої замордованої нестатками сільської родини, що в юні свої літа, шукаючи виходу з обідрано-голодного існування, вважав за велике щастя прихилити сирітську голову до однієї з частин Червоної Армії. А це означало, що не про мову свою він тоді дбав, не про українство своє, а про те, щоби передчасно не згаснути від злиднів... Така вже була тоді об'єктивна, як ми нині кажемо, українська дійсність.

Отже, хлопчина опинивсь у Сибіру, швидко опанував російську мову, з часом знайшов собі пару з місцевих росіянок. Так появився на білий світ і я власною персоною... Наша маленька сім'я мандрувала велетенським Союзом, трішки навіть жила в Конотопі, де я, російськомовний п'ятиліток, бігав до дитячого садка. Там збагатився на екзотичного віршика, нетлінні залишки якого зберігаю у вдячній пам'яті й досі: «... А горобчики від лиха поховалися під стріху і сидять там тихо-тихо по своїх хатах».

Тоді я не дуже розумів, що то є «стріха» та «горобчики», хоча напевне знав, що йдеться про зиму й мороз.

Пам'ятаю, перед самою війною в Красноярську батько, споживши з друзями оковитої, спочатку виводив популярну тоді пісню: «В далекий край товарищ улетает», а потім, наче його гедзь укусив, заспівав, ногою притупуючи, якоїсь чудернацької: «... Я на тую бараболю скоса поглядаю, на полиці вареники — сам те добре знаю... Погасили каганець, полягали спати, я за тії вареники та й тікать із хати! Через тин, ще й овин та й через городи, заплутався в гарбузинні, наробив я шкоди».

І цього разу я, дитя російськомовного моря-океану, небагато второпав з тієї «іноземної» гумористичної співанки, хоча сумніву не мав: це із того ж джерела, що й «горобчики під стріхою».

— А на Украине вот такие груши-яблоки растут! — гукнув тато до мене, показавши на мигах, які ті яблука-груші великі.

Як бачите, з переповненої душі мого тридцятирічного родителя часом вихлюпувала весела українська пісня.

Існує прихована від поверхового погляду закономірність, коли в українців через певні обставини відмирають рідні мова й звичаї, то ще якийсь час їх, українців, супроводжує пісня. Виходить, вони втрачають своє українство з піснею... Але й пісня, здавалося б, безсмертна, щезає разом з повним зросійщенням того покоління, яке вже й саме не вважає себе за українське.

Ставши свідком батькового «вихлюпу», я тоді поміркував по-своєму, по-дитячому: навкруги, скільки сягнути оком, морозяна зима, а десь там, далеко-далеко, заклично має потужним зеленим гіллям, наче рясна яблуня-груша, Україна в оточенні тину-овину, городів та огудиння, яких я геть не знаю, але добре відаю, що саме без них нам так важко жити тут, у Сибіру.

У тих же далеких засніжених та проморожених роках тонюсіньким шаром накладалися на чутливу дитячу свідомість слова: «Згинуть наші воріженьки, мов роса на сонці, запануємо ми, браття, у своїй сторонці». Я не уявляв, звідки взялися ці слова у моїй голові, що означають і для чого існують... Пізніше дивувався: чому саме «воріженьки»? Наче аж ласкаво. Тим часом про ворогів у роки моєї юності писали по-іншому: «Сколько раз увидишь его — столько раз его и убей» (К.Симонов). І вже не так давно я довідався, що ті слова, почуті за кілька тисяч кілометрів від України, — з нашого національного Гімну.

Оце, мабуть, і все, що єднало мене в дитинстві з далекою батьковою землею.

Почалася війна, тато загинув на фронті. Наприкінці війни, рятуючись од сибірського голоду, ми з матір'ю повернулися до Ямполя (Сумська область), так би мовити, на татів рідний поріг... Україна, що тільки виходила з війни, в образі вулиці Петровського, що в селі Журавка (тепер місто Дружба), приємно вразила мене яблуками та грушами, яких ще ніхто (о велике диво!) не встиг обнести. І до дітей тут ставилися з відчуттям затаєної ніжності, і, що мене тоді особливо приємно вразило, зверталися до нас, дітлахів, без відтінку зневаги. І діти зверталися до батьків здебільшого на «ви». І не було чути повсюдного в Росії мату... І, очевидно, у зв'язку з цими, новими обставинами в мене вперше за кілька років розтислися кулачки, завжди готові до бійки. І взагалі на Петровській люди делікатніше, наче аж душевніше ставилися одне до одного. І вірили в Бога. І розмовляли по-своєму. І все це мені теж сподобалося.

Як виймають живу душу

Проте в райцентрі було дещо інше життя. Там українську мову вважали мало не таким же пережитком минулого, як, скажімо, пияцтво чи віра в Бога. Хоча українська середня школа тоді ще працювала. Якось учителька на уроці української мови підняла мене і щось запитала про Шевченка. Прагнучи якось відповісти, я кашляв, хрипів, нарешті вичавив із себе єдине слово: «Шевченко» — це про Тараса Григоровича — з наголосом на першому складі. Всі дуже сміялись, а я відтоді зненавидів ці уроки.

Разом з іншими місцевими дітьми я успішно осягав «державну мову». Великі російські поети розкрили переді мною широкий розмаїтий світ, і я навіть не помітив, як з моєї свідомості витіснилися «горобчики» з «воріженьками», «бараболею нелупленою» — як щось безнадійно провінційне, не варте уваги, не те що любові. Ніхто мене не переконував, що українська мова та література мало чого варті, проте я і всі мої друзі-товариші одностайно доходили таких висновків: вони нам ніколи й ні для чого не придадуться.

Тепер я думаю: гаразд, я був приходько, людина зі сторони, тому мені неприкаяність України, її сирітство не боліли. Так я ж був дитина! Але чому ж ця біда не боліла моєму оточенню? Доходжу висновку, що за комуністичних часів в Україні було багато настановлених комуністичною партією опричників, які вміли виймати з «молодших братів» живу душу. Вони так майстерно це робили, що жертва навіть не помічала втрати. Тобі, українцеві, потрібна Батьківщина? Будь ласка, ось вона — великий Радянський Союз! Тобі потрібна рідна мова? Ось вона — велика мова Пушкіна і Леніна. Так набирав сили бурхливий потік зросійщення.

Колись жваві опричники скористалися з батькових матеріальних проблем та незміцнілого українства і легко завоювали його душу. Вони були переконані, що вже ні він, ні його діти ніколи не зможуть (та й не схочуть) знову стати українцями. А через те, що імперії, Союзові Україна була потрібна тільки як терен, опричникам годилося дбати про підготовку нових «спеціалістів» по вийманню душ з інших українців. Очевидно, і з мене сподівалися виростити такого ж опричника.

Спочатку на те воно й виходило. Замолоду я вже міг «с ученым видом знатока» вголос поміркувати над тим, що українська мова за багатствами словникового запасу дуже поступається перед російською. Хоча для об'єктивного аналізу треба було б досконало знати обидві мови. Засліплений комуністичною пропагандою, я не вважав себе сином України, а тільки сином могутнього Радянського Союзу. Служба в армії ще більш утвердила в такій думці. Виробляючи після неї паспорт, я скористався з національності матері й собі записався в росіяни. І не відчув від цієї оборудки жодних докорів сумління. Щиросердо вважав, що, будучи росіянином у душі, принципово підправив свою національність.

Тодішні мої думки та дії були цілком логічні: я непогано знав російську літературу, писав ліричні вірші і зрідка друкував їх, навкруги чув тільки російську мову, знав історію СРСР, яка, виявляється, починалася від перших руських київських князів... То ким же я мав почуватися? Тільки росіянином! І я пишався цим, наче національністю можна пишатися. Коли виникала потреба про це нагадати, я завжди з гордістю промовляв: вот он я — русский!

А воно й так помислити: який з мене тоді міг бути українець, коли я нічого, буквально ніякої болючої правди про Україну, про її народ, про її історію, про її численних, здебільшого понищених і присипаних грубим шаром забуття діячів не знав? І не міг знати! Створювалося стійке враження, що такої країни — Україна — взагалі не існувало. І що цікаво: я не відчував особливої потреби в такому знанні! Як не звик задавати «нетактовних запитань». Мене цілком влаштовувала батьківщина, «где так вольно дышит человек». Одне слово, радянська школа, радянська дійсність під керівництвом комуністичної партії зліпили з мене те, що й хотіли: повноважного представника радянського народу, тобто росіянина, який зверхньо поглядає на дріб'язкові копошіння всіляких там нацменів.

Нині мені соромно згадувати все те, але мушу. Щоби покаятися й цим очистити душу. Та не тільки про себе дбаю. Разом зі мною, молодим та недосвідченим, Україну зраджували, навіть не розуміючи, який гріх чинять, тисячі таких же, як і я колишній.

Після армії знайшов роботу в Луцьку, в Стир-Горинському річковому агентстві, відомому серед лучан як «тюльчин флот». І в перші роки роботи на Волині та Рівненщині я залишався самим собою. Разом з молоддю Любешова, Дубровиці, Степані та інших населених пунктів вечорами натхненно виспівував: «Под городом Горьким, где ясные зорьки», або «Огней так много золотых на улицах Саратова», або «Я люблю тебя, жизнь». Ці та інші російсько-радянські пісні подобалися мені багато більше, ніж тогочасні українські.

Залюблений у цю чудову мову

Для судноплавних робіт на Стоході та Горині набирав працівників з навколишніх сіл. Були серед них і вчорашні школярі, і підтоптані чоловіки, що саме поверталися з місць далеких, куди Макар телят не заганяв. Розмовляв з ними й гостро відчував, що їхня мова дуже різниться од плескатої, анемічної говірки, яку я привіз з Ямпільщини. Тут була жвава, пругка, несподівано влучна, пересипана приповідками та прислів'ями, яких я геть не знав, з дещо гумористичним забарвленням мова людей, котрі протягом життя послуговувалися тільки нею і не вважали себе чимось обділеними. Прислухався до цих бесід і щоразу внутрішньо радів сонячним словам: «оболонь», «осоння» тощо, різним дивним побажанням, скажімо, й такому: «будь здоровий, зносивши» — це коли комусь дарували щось з одягу чи взуття. Як на моє тодішнє романтизоване словознайство, це була правдива поема з живих, багатобарвних запашних слів, за якими виразно вчувалася стародавня свята Київська Русь!..

Залюблений у цю чудову мову, у цих безвідмовних та щирих працелюбів, я зрештою поклав і собі почати розмовляти їхньою мовою. Коли від моєї нової говірки відійшла неприродна кострубатість, відчув правдиву насолоду. Адже вмію, знаю, розумію! Адже мене мають за свого! Це було ні з чим незрівнянне відчуття входження до нової родини.

Зрозумів, що українська мова — такий же живий багатовимірний організм, як і російська, як і будь-яка інша. Адже кожна жива мова — широке річище, в якому плинуть, у певних місцях вируючи, переплітаючись та в'яжучись вузлами, численні діалекти. Якщо ж уявити поряд з українськими потоками з одного боку російські та білоруські, а з другого — польські, чеські, словацькі, болгарські та інші, то можна побачити славне слов'янське мовне море, в якому нікому не тісно.

На жаль, на деяких потоках цього моря безумці поставили загати, сподіваючись їхнього обміління та висихання. Політичні авантюристи замірилися викорінити українську мову у надії, що це потягне за собою й виродження народу!.. Треба зізнатися: вони багато чого встигли...

(Закінчення на 14-й стор.).

Володимир ВАСЬКОВЦЕВ

ЗАЗДРІСТЬ

Гості з'явилися одночасно. Вдома не снідали, не обідали, поставили собі за мету з'їсти все, що подадуть на стіл.

Веніамін Шматок — іменинник, маг і чарівник домашньої кухні, відчайдушний кулінарний експериментатор, найгостинніший, найщедріший з щедрих, з власного досвіду знаючи, що від нього чекають, вирішив не виморювати дорогих гостей і почастувати усім, що накрав за минулий тиждень. Включно до останнього шматка хліба.

— Розсаджуємося! — запросив до столу Веніамін. — Сьогодні першим номером — ХОЛОДНІ ЗАКУСКИ!

З апетитом, який з'являється тільки в гостях, з'їли холодні закуски. І, поки міняли посуд і столові прибори, Веніамін, як ведеться у пристойному товаристві, повів світську бесіду:

— Друзі мої! — звернувся до всіх повний очарування господар. — Миколу Миколайча посадили на 15 років, до вашого відома.

Щастя, що ніхто не подавився.

Давши тему й миролюбний тон, господар відпав від столу на спинку крісла, й потекла ні до чого не зобов'язуюча сита бесіда про долю невдачливого спільного знайомого:

— Журнальчики літературні передплачував. Для маскування. Може, тому привернув увагу?..

— Залишків у квартирі не зберігав, вивозив, ховав у скіфській могилі на межі Херсонської з Миколаївською областю...

— Літаків для себе самого не ангажував. Кораблів не фрахтував для круїзів Одеса — Батумі і назад, у низькопробній компанії...

— Сам здався, чи шо? Вичерпався під тиском демократії? Совість проклюнулася? Га?..

Веніамін Шматок зворухнувся, розплющив посоловілі очі:

— Заздрість з'їла дорогого нам Миколу Миколайча з потрухом і конфіскацією, — по-панському лінькувато мовив він. — Так, заздрість! Найщиріший товаришок, компаньйон, так би мовити... він його й... обнародував. Тепер з подробицями розповідаю: попоїли вони з товаришком, посідали у м'які крісла, повели мову про те, що в кого є і чого в кого скільки. Виходило, що в нього з Миколай Миколайчем усього майже порівну. Але йому страшенно закортіло видилитися, хай навіть завалящою дрібничкою, гумором. «Слухай, а совість у тебе є?» — спитав він жартома. А Микола Миколаїч психологією знехтував, захотів гору взяти, показати свій гумор: «Якщо ні — дістанемо, є кидні». А в того таких кінців не було й сліду. Позаздрив — і ось маємо драматичний ефект. Нам наука, до речі, нема чого один перед одним, бо хто твій друг — теж питання. Наш брат про це звичайно на суді дізнається... останнім з усіх.

На стіл завантажили паруючі страви.

— Другим номером сьогодні — ГАРЯЧЕ! — провістив Веніамін Шматок. — Їдять усі!

— Вибачайте, чому ви говорите: СЬОГОДНІ холодні закуски, СЬОГОДНІ гаряче! А завтра що? — несміливо поцікавився хтось.

— От які ви... Життя є життя... Їдять усі!

Із кухні линув, наростав свист.

— Що це свистить? — спитали гості занепокоєно. — Що це?

— Сюрприз! Га-га-га... Чайник із пищиком! Сигналить, коли закипає вода. Точно на восьмий лік пищик зривається з носика й летить, як снаряд. У що влучить — на друзки! Терпіння, друзі мої, зараз жахне, дасть сигнал до солодкого столу. Рахую: ОДИН, ДВА, ТРИ... — свист наростав з кожним ліком, — ЧОТИРИ, П'ЯТЬ... Слухайте-слухайте, зараз воно буде, на восьмий лік... ШІСТЬ, СІМ, ВІСІМ!!!

Нічого не сталося. ВОНО не відбулося, хоча чайник ревів, як ракета на старті. Гості захвилювалися, занервували.

— Я йому дам! Я його викину! Брехун, а не чайник, сюрприз мені зірвав, — розлютувався Веня й рішуче попрямував на кухню, де, перекриваючи ревіння, вперто торочив своє: — ... ШІСТЬ, СІМ, ВІСІМ!!!

Таки він мав рацію, саме на восьмий лік пролунав оглушливий вибух. На кухні не знайшли ані Вені, ані чайника. Вікно було вирване з м'ясом. Години півтори гості просиділи у мовчазному чеканні. Піти, не покуштувавши торта, — прикро. З'їсти торт, не дочекавшись господаря, — хамство.

Проблему розв'язав листоноша:

— Телеграмка вам відстукана з місцевості Стокгольмської. Прийміть.

— «ПИЩИК ЖАХНУВ! НАКРИВАЙТЕ СОЛОДКИЙ СТІЛ. ВЕНЯ- ШВЕД», — прочитала і залилася слізьми Веніна жінка Люба. — Покинув! Покинув, мерзотник!..

А наступного дня:

— Скільки чайників поставила на плиту? — підозріло запитав учорашній Венін гість свою дружину.

— Один... — буркнула та у відповідь.

— Дурепа! А про мене, про дітей — забула?

— На всіх конфорок не настачиш! Якщо кохаєш — доженеш!!

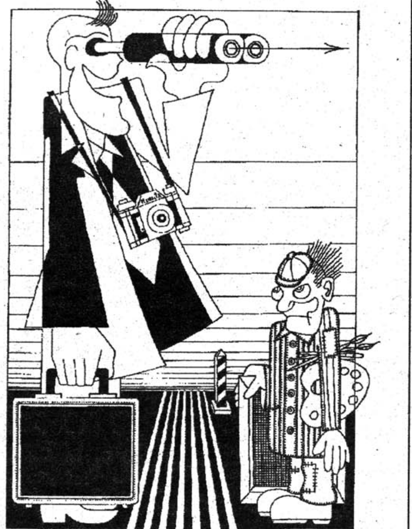
ВИБУХ ВИВАЛИВ СТІНУ БУДИНКУ.

Останній і наймогутніший вибух із цілої серії, немов глупої ночі місто піддали швидкому артобстрілу з облогових гармат, стався у кухні ресторану «Динамо», що біля одноіменного стадіону... Точніше сказати — яма біля колишнього стадіону, яка ще вчора була рестораном «Динамо», підтвердження цьому. Як стало відомо, туди — на кухню — незаконно просочилася група молодиків з російсько-англійськими розмовниками й ще з чимось... на кшталт чайників.

Прямою наводкою потерпілі злетілися у районні лікарні міста. Їхнє перше питання до медперсоналу було одне й те саме. Російською й англійською мовами вони питали:

— Пане (пані), це Швеція?

Малюнок автора (до тексту жодного стосунку не має).
З російської переклав Дмитро КОНОВАЛОВ.

Христофор ГРУША,
незалежний оглядач

Васьковцев обходиться без чарівного чайника

Є у Києві Володимир Васьковцев.

Він — актор, режисер, скульптор, письменник. Причому, письменник настільки серйозний, що писав навіть сценарії мультиків «Як козаки щось там таке робили».

Коли в людини так багато талантів, то вона, ця людина, як правило, відіяє кожному своєму талантові потроху сил, немов ото турецький паша, розпоряджаючись своїм гаремом. Економить, щоб на всіх вистачило. Дивишся і думаєш: краще б у тебе було менше талантів.

У Васьковцева — інакше, він шанує свої таланти настільки, що віддає кожному окремому талантові всю увагу. Завдяки цьому роботу майстра можна завжди впізнати з першого погляду.

Шкода, але впізнавати його роботи в опублікованому вигляді доводиться частіше не в нас, а за кордоном. Причому, для просочування за кордон автор, на відміну від героя оповідання «Заздрість», що його ми нині публікуємо на оцій самій сторінці, не користується чарівним чайником. Закордонні меценати самі якось знаходять Васьковцева. А ось недавно, несподівано навіть для самого автора, вийшов альбом його графіки — не деньбудь, а в Греції. Хороший альбом, я бачив. І заздрив. Не Васьковцеву — грекам.

Богдан БЕРЕКЕТА, «Голос України»

Мова — душа народу

У засобах масової інформації Волині надруковано відкриті листи Президентові України Леоніду Кучмі, підписані письменниками, працівниками правління Волинського обласного відділення Українського фонду культури, активістами Луцького міського товариства «Просвіта», науковцями Волинського держуніверситету. Автори не поділяють думки Президента про надання російській мові статусу офіційної в Україні. «Ми з повагою ставилися і ставимося до мови і культури кожного народу, наша держава має сприяти всім сущим в Україні національним меншинам, берегти їх, але вивищувати мову і культуру російського народу нема жодних підстав», — говориться в одному з листів.

Волинська область.

Микола ВОЛОК, «Голос України»

Урожай скарбів залишається в місті

Унікальну колекцію літературних та культурних цінностей, на яку претендували племінники померлого торік колекціонера Олександра Ільїна (про що повідомляв «Голос України» 18 січня ц.р.), буде залишено в Кіровограді. Про це сказано в розпорядженні недавнього представника Президента в області, а нині голови обласної Ради Миколи Сухомлина. Зібрання старожитностей, творів мистецтва, приладів, документів, предметів побуту передадуть до фондів обласного краєзнавчого музею, а стародруки, рукописи та книги — до обласної наукової бібліотеки імені Дмитра Чижевського. Передання організує створена в січні науково-консультативна комісія.

Кіровоград.

Сергій МЕЛЬНИЧУК, «Голос України»

Сподобалася німцям «Полісянка»

«Це справжній фольклорний феєрверк» — так оцінили мешканці німецького міста Оберфіхтаха виступи юних рівненських танцюристів і співаків. Німецьких школярів — а саме вони були головними глядачами — полонив запальний український гопак, пісні про рідну матір, красуню-Горинь, квітучу поліську землю.

Бургомістр Оберфіхтаха пан Нойбер щиро подякував юним митцям з Рівного, висловив упевненість, що дружні зв'язки між українським і німецьким містами стануть ще міцнішими.

Рівне.

Марко МОВЧОК

Все змішалося в домі Отелловім

У Театрі-студії на Подолі завершилися репетиції шекспірівського «Отелло». Точніше, репетиції завершилися не в самому театрі, а в одному з київських плавальних басейнів — саме в басейні, за задумом режисера Віталія Малахова, відбувається дія трагедії. І це ще не всі несподіванки, які нам готує прем'єра. Приміром, Яго у цій виставі грає Анатолій Хостікоєв, котрий ніби народжений для того, щоб грати якраз Отелло. Але Отелло грає інший актор, Володимир Кузнецов, природний блондин дуже слов'янського типу. Отак перевернуто наші закостенілі уявлення. Та й то ще не все — Дездемону тут грає п'ятнадцятирічна красуня Даша Малахова, дочка режисера.

Що з того вийде — першими побачимо не ми, а учасники Единбурзького міжнародного театрального фестивалю, що починається через тиждень. До речі, театр Малахова запрошено туди вже не вперше.

Київ.

Книжок не купують. Купують книжкові магазини

Найрізноманітніші об'єкти приватизації були виставлені на черговому аукціоні в Луганську. Справжньою сенсацією стало те, що один з них /і який!/ був викуплений за суму, майже, вдвічі більшу, аніж чотири інші. Мале спільне підприємство «Інформбізнесклуб» виклало 2 мільярди карбованців не за ресторан чи казино, а за книжковий магазин.

Вл. інф.

Чудеса та й «Только»!

Спеціальним рішенням мера столиці узаконено існування в Києві Центру сучасної драматургії. Керівник цього закладу — Анатолій Дяченко настільки відомий, настільки ж і загадковий драматург. І про нього, і про сам Центр ми вже писали, ще тоді, коли він узаконений не був. При Центрі видаватиметься свій альманах під скромною назвою «Только» — у назві, якщо придивитися, можна вловити заслужений натяк на ім'я засновника.

Вл. інф.

Олександр ПІЛАТ, «Голос України»

Міжнародний день пам'яті полеглих у Кримській війні 1853—1856 років

Цього року минає 140 років від початку героїчної оборони Севастополя (1854—1855 рр.) і активних дій на території півострова у Східній (Кримській) війні 1853—1856 рр. Враховуючи історичне значення цієї події, президент Республіки Крим Юрій Мєшков підписав спеціальне розпорядження з цього приводу. Вирішено провести цього року Міжнародний день пам'яті полеглих у Кримській війні 1853—1856 років.

Крим.

Григорій СУРКІС: «Створювати оазис важко, але в «Динамо» — можливо»

На запитання кореспондента «Голосу України» відповідає президент акціонерного товариства «Футбольний клуб «Динамо» (Київ)» Григорій Михайлович СУРКІС

— Як ви розцінюєте результати жеребкування у Лізі чемпіонів для київського «Динамо»?

— Про нашого суперника у відбірковому турі поки що не можу нічого сказати, бо не знайомий з чемпіоном Данії навіть у відеозаписах ігор. А щодо складу групи, за участь у якій динамівцям треба буде поборотися, то про таке можна було лише мріяти. Мюнхенська «Баварія» колись була співучасницею найяскравішого злету київського «Динамо», і одна лише надія на нову зустріч з баварцями навіює прекрасні спомини. Не менш хвилює і перспектива ще раз зійтися з московським «Спартаком» у турнірі високого напруження. Це в змозі розвіяти іпохондрію, яка заволоділа українськими вболівальниками футболу. Давненько на трибунах Республіканського стадіону не було гостей з благодатних футбольних країв України!

Таким чином, наша команда має додатковий стимул для подолання бар'єру відбіркових ігор. В цьому плані вважаю жеребкування винятково вдалим для київського «Динамо».

— Чи подобається вам нинішнє становище київського «Динамо»? Чи зможе команда з такими новачками відродити свою минулу славу на міжнародній арені?

— Перш ніж запросити до себе гравця, ми в клубі ретельно вивчаємо особливості його природних даних і виконавчої майстерності. Сьогодні купувати футболістів — приємність не з дешевих, щоб, добираючи потрібних, покладатися на чутки. Це означає, що воротар Воробйов, захисник Леженцев, напівзахисники Косовський і Михайленко, нападаючий Скаченко, висловлюючися запропонованим вами стилем, подобалися нам наперед. Пояснення вимагає лише одна деталь: чи зможуть вони працювати в режимах, прийнятих для київського «Динамо»? За висновками наших експертів, усі п'ятеро володіють необхідними резервами організму і тактико-технічними навиками, які гарантують зростання спортивної майстерності. До речі, в нашій команді підпадають під таку характеристику не лише новобранці. Вихід на високий рівень престижних європейських змагань — це, мабуть, те, чого їм не вистачало для професійного ставлення до занять футболом.

— Чи зможемо ми добитися, щоб наші футболісти не йшли до російських клубів? Якщо не таємниця, гравці «Динамо» одержують такі ж гроші, як і футболісти «Спартака», «Ротора»?

— Мені невідомо, як оцінюють працю футболістів «Спартака» і «Ротора», і я не маю права розповідати, яка зарплатня у гравців київського «Динамо»: конфіденційність — головна умова контрактів. Не думаю, що основною причиною міграції українських футболістів є погане матеріальне забезпечення. До цього додаються ще десятки причин, від яких у Росії поки що позбавляються більш послідовно і швидше. В окремо взятому футбольному клубові створити оазис важко, але можливо. До цього ми й прагнемо. Скарг на на погане утримання і мізерну винагороду з боку гравців і тренерів поки що не було.

— Чи були спроби з боку зарубіжних «селекціонерів» (окрім російських) придбати когось із динамівців? Якщо можна, назвіть прізвища гравців.

— Мартинкенас грає у Швейцарії, Мороз і Мінтенко — в Ізраїлі, ізраїльтяни також цікавляться Прудіусом. Досить пристойні суми пропонують іспанські, французькі, шведські, австралійські і грецькі клуби за Леоненка, Лужного, Ковальця, Мізіна. Одначе вони потрібні нам в даний момент, і, як то кажуть, в найближчому доступному для огляду майбутньому. Треба відзначити, що з деяких пір ми взагалі змінили підхід до перепоступання гравцями: Кутепов, Грицина, Безсмертний, Хруслов, Мороз та інші виступають у зарубіжних клубах на умовах оренди. Тобто зберігається можливість повернути їх додому в разі гострої потреби, не кажучи вже про таке звичайне явище, як різке підвищення класності футболіста. Адже не таємниця, що деякі гравці через якісь психологічні особливості не витримують конкуренції за місце в основному складі, до них приходить упевненість за умов безперечного лідерства. Інколи буває просто необхідно дати їм шанс на стороні.

— Давайте пофантазуємо. У клубу з'явились фінансові можливості придбати футболістів із зарубіжних клубів. Кого б ви запросили до Києва?

— Ситуація така, що можна обійтися без насилля над фантазією — фінанси нашого акціонерного товариства не вивітрюються, і клуб має можливість запам'ятально пройтися ринком футбольних зірок. Але треба добре уявляти собі, якою мірою приваблива сьогодні Україна в очах аборигенів Європи як місце нехай навіть тимчасового проживання. Один наш зарубіжний партнер висловився приблизно так: у вас прекрасна країна, але жити в ній можете лише ви.

Зачекаємо на кращі часи. А ми обов'язково будемо такі, як усі у своїх правових та економічних відносинах.

— Футбольне господарство «Динамо» — це не лише головна команда. Розкажіть коротенько про нього. Тим паче, що ви очолили акціонерне товариство «Футбольний клуб «Динамо» (Київ)» у той момент, коли це господарство розвалювалося.

Згадане вами акціонерне товариство ще не розвалилося — було доведено до ручки так зване колективне підприємство «Футбольний клуб «Динамо» (Київ)», коли люди, які мали здійснювати керівництво, якимось дивним чином спустошили клубну касу. А власне акціонерне товариство, створене рік тому, утримує чотири команди майстрів, які виступають у чемпіонатах України серед чоловіків та жінок, у першій і другій лігах, а також дитячо-спортивну школу, що має чотири сотні учнів. Необхідність у такій великій кількості спортсменів, що регулярно тренуються, обслуговує широко розгалужена мережа різнопрофільних підрозділів, в тому числі науково-методичного характеру. Витрати у нас великі, але й плани значні. Колишньої спортивної технічної бази, до речі, яка потребує термінового поновлення, явно не вистачає, ми будуємо новий позаміський навчально-тренувальний табір в ультрасучасному стилі, просимо у міста землю під будівництво восьми — десяти полів для школи, а також стадіон у парку «Партизанської слави», і взагалі загрузли в роботах, кінця-краю яких не видно.

Ви не питаєте, навіщо це потрібно бізнесменам, банкірам, юристам, котрі об'єднали кошти і організаційні зусилля для здійснення величезних платежів, що мають властивість не повертатися? Правильно робите. Розумний не повірить будь-якій відповіді, а дурний нічого не зрозуміє, а київському «Динамо» треба жити.

— Чому «Динамо» не грає матчів внутрішнього чемпіонату на своєму затишному стадіоні з хорошим полем?

— Республіканський стадіон у Києві, за всіх його легкоатлетичних та інших, часто безглуздих, інфраструктурах, створювався для футболу. Якщо піде «Динамо», він одімре як функція, на Київ, де було джерело кришталево чистих пристрастей, повіє мертвечиною. Ми не можемо докласти до цього руки.

— Якби не було «Динамо», за яку команду України вболівали б?

— Якби не було київського «Динамо» — не було б і вболівальника футболу Григорія Суркіса. Про які команди ви ще ведете мову?

— Колись ви самі грали у футбол. В якому амплуа? Чи не скучаєте за м'ячем?

— Я підозрював, що спортивна громадськість забуде незамінного воротаря команди Інституту харчової промисловості часів її найвищого внутрішньоміського злету. Мабуть, киянам більш відомий мій тренер — Сергій Богачек, ровесник і партнер Олега Базилевича, Валерія Лобановського у виступах за юнацькі збірні. В роки мрій про вільну економіку я ще інколи грав за збірну київських бізнесменів, але меніск, що турбував з інститутської пори, вибив мене з гри. А м'яч сниться, як цигарка колишньому курцеві.

— Яким видом спорту ще захоплюєтеся?

— Любив великий теніс і подав великі надії, принаймні, в колі сім'ї. Але все той же меніск зробив із мене такого собі гравця в малий теніс. І на одній нозі готовий поборотися за пляшечку холодного пива.

— Як президент динамівського клуба проводить вільний час? Чи бачить його сім'я?

— Нема проблем, бо немає вільного часу. Що стосується спілкування із сім'єю, то проблему розв'яже відеотелефон.

Олександр БІЛИК.

Віктор ГЕНЧУК

СЛОВО ПРО СУПЕРНИКІВ

Тихенько, по-котячому, підкралися дати виступів українських футбольних клубів у євротурнірах. У вівторок донецький «Шахтар» в рамках Кубка УЄФА зіграє в Норвегії з клубом «Ліллестрьом», а київське «Динамо» в середу на попередньому етапі Ліги чемпіонів проведе в Данії перший поєдинок з «Сілкеборгом».

Хто ж вони, наші суперники? Почнемо з датського чемпіона. «Сілкеборг ідротс форенінг» засновано 1917 року. Чемпіон Данії 1994 року. Кольори червоно-білі. Виступає на стадіоні «Сілкеборг», трибуни якого вміщують дванадцять тисяч глядачів.

Як бачите, суперник «Динамо» прожив тривале, але досить скромне футбольне життя. Лише ось тепер команда з невеличкого міста пробилася на європейську сцену. У цьому, найщасливішому, сезоні «Сілкеборг» захопив лідерство на старті і не поступався ним до фінішу. Відомі й заможні клуби «Оденсе», «Копенгаген» та знайомий нам добре «Брондбю» інколи наближалися до лідера.

Новий чемпіон Данії не може похвалитися наявністю в своєму складі зірок світового рівня. Але є в цій команді гравці національної збірної Данії, яка носить титул чемпіона Європи. І цим, гадаю, все сказано.

Головний тренер динамівців Йожеф Сабо, як ми вже повідомляли, побував у Данії і подивився два матчі за участю «Сілкеборга». Гра майбутнього суперника дуже сподобалася Йожефові Йожефовичу. Він відзначив атакуючого захисника і штатного пенальтиста команди Міхаеля Ларсена. Але найсильнішою ланкою, на думку Сабо, є півзахист «Сілкеборга», де виділяються Міхаель Хансен, Мортен Бруун та ветеран Чельд Бордінгаард. Є в колективі й знаний бомбардир Сорен Фредріксен, який перейшов до «Сілкеборга» навесні з клубу «Віборг».

Перед стартом у Лізі чемпіонів до складу «Сілкеборга» входили такі гравці: воротарі — Йоргенсен (1967 року народження), К'єр (65); захисники — Ларсен (69), Соренсен (73), Бех (66), Лаурсен (71), Живкович (74), Дуус (74); півзахисники — Хансен (71), Бордінгаард (62), Різе (67), Бруун (65), Мелдруп (68), Мельванг (69), Кастб'єрг (67), Остергаард (74), Кнудсен (70); нападники — Френдріксен (72), Фернандес (66), Ерфурт (64), Зоммер (74), Томсен (68).

Чемпіонат Данії на той момент, коли ми отримали цей список, ще не розпочався. Тому можливі деякі зміни. Але точно одне: що «Сілкеборг» очолює досвідчений тренер Бу Йохансен. Він, за словами Й.Сабо, і швець, і жнець, і в дуду грець: тренер, менеджер, адміністратор — в одній особі.

Тепер давайте перенесемось трохи північніше, до Норвегії. Цю країну в Кубку УЄФА представляє «Ліллестрьом спортклуб», також заснований 1917 року. Але послужний список у нього вагоміший, ніж у датчан. Він чемпіон своєї країни 1959, 1976, 1977, 1986, 1989 років, володар національного Кубка 1977, 1978, 1981, 1985 років. Кольори — жовто-чорні (у донеччан — оранжево-чорні). Виступає на стадіоні «Орасен» (13500).

Головний тренер Івар Хофф має під рукою: воротарів — Гродаса (64), Кнудсена (74); захисників — Шіллера (65), Согнеса (66), Бергдольмо (71), Б'ярманна (68), Берндтсена (68), Карлсена (73), Ерландсена (59), Б'еркленда (61); півзахисників — Педерсена (68), Тома Гулдбрандсена (64), Бюра (70), Руне Гулдбрандсена (71), Каллстада (65); нападників — Мелде (67), Макмануса (65), Норденгена (65).

Повідомлю, що голкіпер Фроде Гродас був у складі збірної Норвегії на чемпіонаті світу в США. Але не зіграв жодної хвилини, бо протримали в запасі. Втім, він — дуже надійний воротар. Потенційними гравцями національної збірної вважаються Мелде та Педерсен. Колись у цій команді виступали Т.Гульдбрандсен, Ерландсен і Б'еркленд. Чудово почувається в захисті швед Деніс Шіллер. Помітною постаттю є англійський форвард Стюарт Макманус.

Цікаво, що «Ліллестрьом» має певний досвід виступів на європейській арені. Зокрема, в попередньому сезоні норвежці легко впоралися з естонським «Ніколем» — 4:0 і 4:1, а в наступному колі в рівній боротьбі поступилися італійському «Торіно» — 0:2 і 2:1. До речі, перемогу було здобуто в Туріні.

Отже, «Шахтаря» легка прогулянка не жде.

На знімку: атакує киянин Павло Шкапенко.

Фото Миколи БОЧКА.

Михайло ВАСИЛАШКО,
«Голос України»

Веломагеллан

Як стало днями відомо, сорокачотирирічний хмельничанин В. Фаюк вирішив здійснити навколосвітню подорож з метою пропаганди державності України. Дорогу в 43 тисячі кілометрів через 29 країн світу він долатиме на велосипеді «Турист» Харківського велозаводу. Мандрівка триватиме понад три роки. На хліб насущний сміливець планує підзаробляти в дорозі, висловлює сподівання і на підтримку української діаспори в країнах, які проїжджатиме. А поки що його спонсорували виробничі об'єднання «Адвіс», «Пригма-прес», «Економбанк» та молодіжне об'єднання «Атлант». Зараз турист лаштується в дорогу, збирає довідники-розмовники і наприкінці літа понесе слово правди про Україну обраним маршрутом. Якщо не економікою, то хоч такими походами давайте створювати славу держави. Воістину такі вчинки заслуговують на глибоку повагу. І хочеться, аби таких людей, як Валентин Антонович Фаюк, у нас було, що зірок в небі. Тоді й жити стане світліше!

Хмельницький.

Миколай НИДВОРАЙ

Щоб вертольоти марно не літали

Будь-яка редакція нині завалена по зав'язку проектами порятунку держави. Наша газета — не виняток. Пишуть не фахівці, а рядові аматори, у яких держава рятується легко й просто. Рідко хто додасть простеньку математичну формулу або астрологічну таблицю. Якби за ці проекти давали призи, то не залишився б ненагородженим один наш читач з глибокої провінції (прізвище він просив не публікувати в державних інтересах). Так от, цей чоловік пише: «Над моїм селом щодня без діла літають туди-сюди якісь вертольоти. Наполегливо прошу вас, нехай один з тих вертольотів одвезе мене й висадить у Києві, коло урядового будинку, я там швиденько поясню, що і як треба робити, й тим же вертольотом повернуся назад, бо у мене багато роботи...»

Свій проект автор, звісно, тримає в секреті, й нам залишається пожалкувати, що редакційний вертоліт — у ремонті, а бюрократи з Міноборони свого не позичать...

Київ.

Сергій ПАВЛЕНКО,
«Голос України»

Як дзвонар Бога намагався обдурити

Настоятель Свято-Троїцького собору отець Іоан вручив цінний подарунок підполковнику міліції Григорію Борисовичу Бойку. Завдяки зусиллям його та слідчих міського УВС Чернігова, а також оголошеному розшуку щойно знайдено центральне Євангеліє Чернігівської єпархії. Цінний стародрук, обрамлений у XVII віці сріблом, крадії та перекупники переправили аж в Сімферополь для продажу.

— Пошук тривав кілька місяців, — розповідає Григорій Борисович. — На жаль, крадіжці сприяло те, що в эпархії довірливо поставились до прибулого з Середньої Азії без паспорта Віталія Шалопаєва. Влаштувавшись дзвонарем у Казанській церкві, він займався розбоєм у Чернігові — зривав на вулиці у жінок золоті сережки, забирав цінні речі. Злочинець невдовзі виконав замовлення кримінальних елементів — поцупив Євангеліє, вартість якого оцінюється в кілька мільярдів карбованців.

Нині ведеться слідство, яке розкриє злочинний ланцюг перекупників та замовників цинічно-варварського акту.

Чернігів.

А чи не придумати нам пасажирський трубопровід?

У першому півріччі цього року на автомобільному транспорті України спад перевезень становив 52 відсотки, на річковому — 37, морському — 10. На залізниці вантажообіг скоротився, у порівнянні з відповідним періодом минулого року, на 26, 7 відсотка. Найбільш суттєве скорочення спостерігається по цементу — 41 відсоток (невже нікому не треба?) та по чорних металах.

Але, що приємно, дивимось у майбутнє: «Укрзалізниця» завершила створення схеми високошвидкісних магістралей, які вписувались би у європейську систему. Налагодити виробництво швидкісних поїздів Україні допоможе югославська фірма «Гош», розглядаються також пропозиції французьких, німецьких та іспанських фірм.

Наші поїзди розвиватимуть швидкість до 350 кілометрів на годину. А вагони для таких поїздів планують робити на знаменитому «Південмаші».

Це — у майбутньому. А нині, якщо вірити статистиці, є лише одна галузь транспорту, де не знизилася завантаженість, — це трубопроводи. Спокуслива ідея: от якби був пасажирський трубопровід! Сів ти в Києві, щось дмухнуло — і видмухнуло тебе, де треба, хоч у Парижі...

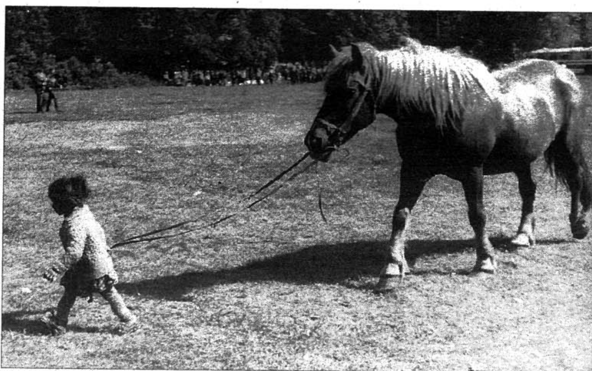
За матеріалами Української інформаційної служби.

Анатолій КОБЕЛЬНЮК, «Голос України»

Люди — не коні

П'ять років тому Луганська обласна санепідемстанція заборонила купання в річці Сіверський Донець на все літо — забрудненість води перевищила допустимі норми у 150 тисяч разів! Отож ми 5 років не купаємося в річці, оспіваній у «Слові о полку Ігоревім». Нині вода в ній така, що, мабуть, навіть коні княжої дружини не наважилися б туди вступити. А як же наші сучасники? Незважаючи на всі заборони, купальників вистачає. Хоча санепідемстанція зафіксувала в Сіверському Дінці перевищення допустимого рівня забруднення вже у мільйон разів!

Луганська область.

Чотириногий трудяга

Як повідомила волинська газета «Вісті», на одній з бригад сільськогосподарського підприємства «Дружба» Старовижівського району є кінь-ветеран, якому вже ... 40 років. Кажуть, що він пережив десятьох голів колгоспу. Чотириногого трудягу так і не наважуються списати на м'ясокомбінат. Він ще й сьогодні допомагає людям обробляти городи.

Фотоетюд Валерія ІНЮТИНА.

Наталка ПРУДКА, журналіст

Тепер боремось не «проти», а «за»

Кабінет міністрів України прийняв постанову про державну підтримку розвитку садівництва, виноградарства та виноробної промисловості до 2005 року. Віднині щороку закладатиметься 7,4 тисячі гектарів виноградників, виробництво вина у 1995 році планується збільшити до 18 мільйонів декалітрів, а в 2005 році — до 29 мільйонів декалітрів. Загальний обсяг фінансування запланованих заходів — 989 мільярдів карбованців.

Фото Олександра БАБИЧА.

Юрій ЗАДОЯ

Опахала не з пальмового листя

Недавно бачив у приміській електричці: пасажири залюбки беруть з рук «ангелів» Білого братства листівки з байками про Марію Деві Христос. Навіщо? Зрозуміти неважко — в електричках нині душно, а листівкою можна користуватися як опахалом.

Чому б бізнесменам не звернути на це увагу і не торгувати в громадському транспорті дешевенькими опахалами із старих газет і тому подібного матеріалу?

Не з пальмового листя — а все ж...

Київ.

Портрет Джоконди у ранній юності

Кілька сотень літ мистецтвознавці й просто аматори б'ються над загадкою усмішки Джоконди. Ціла література є на цю тему, а ніхто нічого до ладу так і не знає. А от ми сміємо думати: вона такою загадковою була з дитинства. Ось вам для порівняння: доросла Джоконда зі славетної картини великого Леонардо і ... її дитяче фото. Ви скажете, що фото — сучасне. Так, тут нема чого заперечити. Як важко заперечити й те, що минуле й сучасне, «колись» і «тепер» існують паралельно...

Фото Олександра БАБИЧА та репродукція з картини Леонардо да Вінчі.

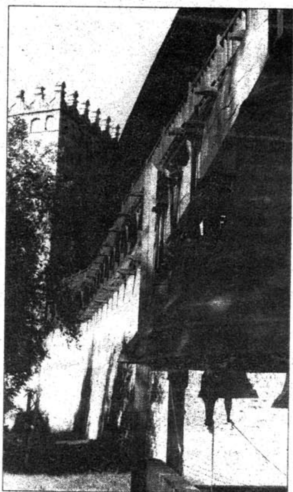

Георгій ВОРОТНЮК,
«Голос України»

За рибу гроші. Скільки?

Ми вже повідомляли про те, що в територіальних водах України прикордонники затримали турецьких рибалок. Браконьєрам довелося відповідати перед законом у Жовтневому райнарсуді Одеси. Хоча турецький шкіпер відмовився від показань, які дав раніше, свідки переконливо довели вину екіпажу судна «Мекка». Отож, з капітана вирішено утримати 42357 доларів США (саме на стільки «тягнуть», за нашими розцінками у випадках браконьєрства, 744 камбали, 20 дельфінів, 2 білуги, 27 катранів, 39 скатів). Може бути, що цю суму заплатить фірма «Стамбул-Балик-Джеміст», якій належить шхуна (представники фірми не залишилися осторонь і прибули на суд). Конфісковано всі 25 камбальних сіток по 100 метрів кожна, а також незаконний улов. А «забудькуватому» шкіперові доведеться розкошелитися лиш на 50 доларів — саме такий штраф передбачено давньою постановою колишньої Ради Міністрів України за подібні порушення.

Одеса.

Замки — не на замку

У львівському видавництві «Світ» з'явилась, може, трохи наукоподібна, але все одно цікава (навіть з малюнками) книжка О. Лесика «Замки та монастирі України». Виявляється, до наших днів збереглося 116 пам'яток оборонної архітектури та понад 100 монастирів. Звісно, це не ті тисячі об'єктів, що були до Сталіна й Хрущова, але теж немало. Причому, фортифікаційно-монастирські споруди збереглися не лише на заході, а й на сході України. Автор навіть пропонує цікавий кільцевий туристичний маршрут, куди входять, окрім багатих замками галицько-волинських міст, Крим, Чернігівщина, Полтавщина.

На знімку *Олексія КУЛІША: Луцький замок, фрагмент В'їзної вежі.*

Ігор СИТИЙ, провідний науковий співробітник Чернігівського історичного музею ім. В. В. Тарновського

МАЗЕПИНА КНИГА

Навколо імені гетьмана Івана Мазепи, 350-річчя з дня народження якого відзначено у травні цього року, постійно точаться суперечки: ті проголошують його національним героєм, ті — зрадником. На нашу думку, впадають у крайність і ті, й ті.

В архівах — і в вітчизняних, й іноземних — лежить велика кількість непереглянутого матеріалу, що може суттєво поповнити наші уявлення про Мазепу та його час, спростувати багато домислів, значно розширити джерельну базу, на основі якої можна буде написати повну, науково вивірену монографію, присвячену Івану Мазепі.

А це треба робити, бо недарма ж у народі кажуть: «Від Богдана до Івана не було гетьмана». Мазепу слід вивчити і як людину, і як політика, і навіть як адміністратора. Відома його поезія, що виказує тонку натуру автора, разом із тим у ній лунає на повний голос громадянський пафос. Іван Степанович багато зробив для підтримки вітчизняної культури, згадаймо хоча б будівництво Чернігівського колегіуму.

Щодо того, на які кошти будував Мазепа; то подекoли гетьманові закидають, що він нажив свої багатства оманою, визиском посполитих, інтригами, використанням свого службового становища, присвоєнням чужої власності. Хтозна, може, таке й було, але хіба можна згадане персоніфікувати лише з Мазепою? Пам'ятаймо, що це була доба Середньовіччя! Крім того, не слід забувати, що основну частину володінь Мазепа отримав на цілком законній підставі, саме як гетьман — вища службова особа в Україні, якій і давали маєтності для виконання службових обов'язків. У цьому зв'язку на цікавий історичний матеріал натрапляємо в рукописній книзі, яка складається з документів, зібраних згідно з указом Катерини І 1725 р. Малоросійською колегією, про маєтності Івана Мазепи в Батурині та інших місцях.

Нині цей рукопис зберігається у фондах Чернігівського історичного музею ім. В.В. Тарновського. Книга без оправи, без титула, налічує 536 сторінок. Це чернетка, з якої потім було зроблено чистовик, який переслано до Петербурга. Можна також припустити, що існував 3-й примірник у Генеральній військовій канцелярії. Та найбільшу цінність становить саме чернетка. Тут знаходимо і листування між Малоросійською колегією, Генеральною військовою канцелярією, службовими особами, з якого з'ясовується, що документів, на підставі яких можна скласти опис маєтностей Івана Мазепи, немає ні в колегії, ні в канцелярії, окрім ревізьких книг Ніжинського полку за 1723 р. та «приходних» книг батуринських «зборщиків» за 1722—1725 рр., з яких і зроблено потрібні виписки.

Отож, наприкінці 1725 року підполковник глухівського гарнізону І. Сухарев отримує паспорт, 6 підвод, підканцеляриста Петра Іванова, 120 аркушів паперу та вирушає до Батурина виконувати царський указ. І зібрано було ним ось які дані. Окрім Батурина, «до двору» Мазепи належали населені пункти в інших полках. У рукописній книзі міститься повний їх реєстр по полках та сотнях, за який йде «ведение» доходів з них, кількість дворів та хто якого власник, складене канцеляристами колегії. А робилися описи сіл і угідь прискіпливо. Зазначено й кількість подвір'їв посполитих і козаків, і податки, які вони сплачують. Складалася відомість Сухарева за повідомленнями сотників, отаманів, війтів, старожилів, причому все скріплювалося їхніми власноручними підписами.

Певна річ, що в невеликій статті не можна розказати про все цікаве в цій книзі. Тож наведемо хоча б декілька прикладів: у селі Обмачів було 22 подвір'я вовкогонів, тобто звіроловів; у селі Атюші налічувалося 5 подвір'їв ремісників, які робили столи, стільці, скрині для обмачівського палацу; села М. Самбір та Голівка мали 24 подвір'я «данників», «которие дают соллю» чи замість неї 2000 гусок податку на рік; в селах Підлипне та Попівка видобували барву «червец» з комах, яку використовували для забарвлення пряжі. До речі, незважаючи на великий проміжок часу після зруйнування Батурина, на час слідства його мешканці не сплачували податків до казни за «скудостию обивателей». Це ще раз підтверджує жахливі розміри катастрофи, що сталася там з вини російського царату.

Закінчується книга копіями цих матеріалів. Все слідство про місто Батурин та інші села Івана Мазепи тривало недовго — 2 місяці. А 25.06.1726 р. вийшов указ, за яким колишню гетьманську столицю віддано князю Меншикову.

Усього підполковник Сухарев описав 2 міста (Батурин, Любеч) та 72 села, слободи з угіддями в полках Прилуцькому (Красноколядинська сотня), Стародубському (Топальська сотня), Ніжинському (Кролевецька, Коропська, Бахмацька, Батуринська сотні), Чернігівському (Понорницька, Сосницька, Любецька, Менська, Киселівська сотні), які належали «до двора Мазепи» та батуринській ратуші й були у віданні дозорців Обмачівського, Самбірського, Підлипнянського палаців та любецького старости.

А «сенсація» — в тому, що серед цієї кількості маєтностей суто Мазепиними названі лише Великий та Малий Самбір, Голівка, хутір Поросячка біля с. Городища Бахмацької сотні, подвір'я у Батурині та Любечі з 2 мідними гарматами «на станках».

Як бачимо, твердження щодо величезних володінь Івана Мазепи перебільшені. На нашу думку, причина в тому, що часто дослідники гетьманських володінь, що давалися йому на уряд, плутають їх з особистою власністю гетьмана.

Час уже виробити власні, виважені оцінки тих чи інших історичних осіб і подій, а зробити це можна шляхом вивчення і друкування невідомих широкому загалу джерел, «мазепиної» книги в тому числі.

ПОВЕРНЕННЯ СИНА БЛУДНОГО СИНА

(Початок на 10-й стор.)

Усе це я зрозумів пізніше. А тоді керувався не так розумом, як порухами серця, яке вважало, що треба діяти отак, а чому саме отак — пояснити не могло. Можливо, це було неусвідомлене бажання повернутися до власних витоків, а може, просто хотілося з почуття справедливості посприяти слабшому, скривдженому, зневіреному у власній долі.

Під час складання вступних екзаменів до Львівського університету на факультет журналістики я знав, що тамтешні викладачі легко розпізнають, який абітурієнт і з якого краю прибув. Коли дійшла черга до мене і заговорив я, вони розгубилися. Вони таки почули українську, проте вимовою, наголосами я сплутав усі викладацькі вектори. Дізнавшись, звідки я, вони віддали належне наполегливості приходька у бажанні пізнати їхню мову й поставили добрі оцінки. Спасибі їм за довір'я!

Навчаючись і водночас працював в українській газеті «Радянська Волинь». Дуже скоро з'ясувалося, як складно людині, що розмовляє на побутовому рівні, професійно працювати журналістом. Довелося, що називається, запрягтися, працюючи над собою. Особливу роль у власній українізації відводжу двом творам: «Козацькому роду нема переводу» Олександра Ільченка та «Декамеронові» Боккачо в геніальному перекладі Миколи Лукаша. Завдяки цим книгам я ще сильніше закохався в українську мову.

З часом до такої міри опанував її, що навіть сни став бачити з українськими текстами. А потім помітив, що й пташки для мене співають українською, і дуб листом шелестить, і навіть пес, коли його скривдять, скавучить, нарікаючи на собаче життя, по-українськи. І тоді я подумки звернувся до україна: други й недруги мої! Я люблю вас усіх, як Біблія пише, лиш промовляйте до мене благословенною стародавньою, невмирущою українською мовою, котра відтепер стала й моєю!..

Ось, по суті, й уся історія «одужання» колись зросійщеного та зрадянизованого молодика, прилучення його до українства, в тому числі й до української мови. Повернення сина одного з українських блудних синів до свого народу. Упевнений, що попереду в Україні таких повернень буде багато. Поза всяким сумнівом, надалі сини й онуки не зі своєї волі блудних українських синів повертатимуться до лона Матері-України куди частіше, ніж, скажімо, півстоліття тому. Цей процес, зрештою, допоможе Україні зміцніти, а далі й розквітнути. Лише треба, незважаючи на нашу бідність і затурканість, цих нових дітей ласкаво пригорнути до грудей України...

Довірливість — добра риса, проте...

Питаєте, а що далі? Далі — удосконалювання, заглиблення у проблеми. Адже закоханий у мову обов'язково закохається й у літературу, і в українських жінок, вивчить правдиву історію народу. Зрештою стане патріотом України. Усе це — спасибі долі! — трапилося й зі мною.

Тепер бачу, що простував проти течії. Адже за останні три десятиріччя ареал вживання української мови ще більше скоротився. Сталося це зовсім не через те, що вона чимось гірша від інших мов (як на моє непрофесійне переконання, давня українська мова була праматір'ю усіх теперішніх слов'янських мов), а тільки тому, що по-дитячому довірливі та прекраснодушні українці віддали долю свого народу до рук іншого народу, сподіваючися від нього добра. Наче можна знайти на нашому грішному світі такий святий народ, котрий би дбав за інший краще, ніж за себе! Не буває такого, люди добрі! Через свою необмежену довірливість і потерпаємо нині. Через те, що синів українських віками настроювали проти неї, проти Матері, й долю мазепи довго згорьовано.

Питаєте, чи варто учити українську? Не знаю. Одне добре відаю: силувати себе чи когось не треба. На силування не буде милування. Це ображало б українську мову й не додавало б їй прихильників. Усе треба робити з почуттям любові: і народжувати дітей, і вивчати мови, і знаходити друзів. Не лежить душа — не вчіть. З часом це зроблять ваші діти. Новій Україні потрібні патріоти, а не раби.

Питаєте, чи хотів би я переписатися на українця? Хіба для мене це важливо? Адже я й без тогo запису не менший від когось українець. Моя душа виконала роботу, якої інші не мали потреби виконувати хоча б уже тому, що їхнє українство народилося разом з ними. Саме через це своє українство ціную високо й триматимуся його до кінця.

Часом зустрічаюся з людьми, які з власної волі одцуралися рідної мови. Звісно, їм можна було б закинути, що вони погані діти України, що не заслуговують щасливої долі. Проте мовчу, здогадуючись, що, вочевидь, у дитинстві в них не було навіть цієї «дрібниці» — українських віршиків, які запам'ятав я, і їхні батьки, мабуть, уже не вміли втнути «чудернацької» пісні. Адже саме оте, дитяче, вже в дорослому віці змусило мене повернутися обличчям до України.

Питаєте, чи не став я часом націоналістом ? Відповім і на таке питання. Коли ви чуєте, що когось із свідомих українців звинувачують у націоналізмі, не забудьте зразу ж з'ясувати, чи у цього ревного критика часом не стоїть за спиною зграя російських і зросійщених опричників-шовіністів, які свого часу щедро заповнювали українським, білоруським, литовським, кавказьким та всяким іншим людом Колиму та прилеглі до неї місця з прохолодним кліматом? Бо в розумінні шовініста український націоналізм — це щось жахливе. Насправді ж український націоналізм — це чистої води патріотизм, тобто любов до України і ненависть до її ворогів. Саме ці почуття свідомих українців і заважають шовіністам почуватися повновладними господарями в Україні, саме вони й лякають їх. Тому шовіністи — вірні слуги імперії, що намагається знову відродитися, — й не терплять націоналістів. Так що, коли ваша ласка, можете вважати мене за націоналіста. А сам я відношу себе до позапартійних патріотів України.

Питаєте, як ставлюся нині до російської літератури ? Так само, як і замолоду: з побожністю. Адже по-справжньому високе — воно й з іншої гори видається високим. Знаю, що із зміцненням нашої державності український народ і в душах своїх побудує державу, неприступну для ворогів, а вже з тих душ піде розквіт у нашому краї української культури, в тому числі й новітньої літератури, та економіки. Довгий цей шлях, проте коротшого, на жаль, не існує.

Питаєте, що дало б мені знання ще однієї мови, якби не став журналістом? Моє єство потребувало почуватися не зайдою, не приплентачем, а господарем. Знання мови, повсюдне користування нею наблизили мене до народу так, що я став його часткою. Чого й усім українцям щиро бажаю.

А Росія? Це моя перша любов. Це моя колишня батьківщина. Нехай їй щастить! Тільки не за рахунок інших народів. Хочу, щоб мої сини, записані українцями, ставилися до Росії з приязню. Проте це залежатиме не тільки від них, а й від неї.

Питаєте, чи вдалося моє життя? Відповідаю: мозок людини влаштований так, що будь-яку дезінформацію, одягнену в шати правди і вчасно не розвінчану, сприймає як позитив. Не дістаючи правдивої інформації, ми не можемо діяти в правильному напрямі. В цьому вразливість мозку. На жаль, значна частина українського населення й досі зостається дезорієнтованою щодо своєї Батьківщини. Згодовані українським хлібом, споживши шовіністичної отрути, ці люди стають «старшими братами», російськомовними шукачами скороминущих вигод... Мені ж пощастило розірвати пелену дезінформації дещо раніше. Я вчасно зрозумів, що нашій спільній Матері потрібні незрадливі сини, і присвятив другу половину свого життя вірному, неголосному й негаласливому служінню Україні. Переступивши поріг власного шестидесятиріччя, вважаю, що у цьому плані принаймні життя моє вдалося, за що я й вдячний долі.

Павлоградський фонд комунального майна
ПРОДАЄ
ОБ'ЄКТИ НЕЗАВЕРШЕНОГО БУДІВНИЦТВА
з земельними ділянками в центрі міста

Інформація	Найменування об'єкта	
	гамбургерна	готель
1. Місцерозташування: 323000, Дніпропетровська обл., м.Павлоград	вул. Харківська	вул. К. Маркса
2. Дані про будівлі та земельні ділянки, умови користування ними:		
а) рік початку будівництва	1990	1978
б) рівень будівельної готовності	до 40%	до 5%
в) площа ділянки, що продається разом з об'єктом	1215 кв.м.	3500 кв.м.
3. Початкова ціна продажу, тис.крб.	1.900.000	2.300.000
в т.ч. земельної ділянки	392.382	1.130.318
4. Умови продажу:		
а) ціна, що пропонується покупцем за об'єкт, не може бути менше (тис.крб.)	1.500.000	2.000.000
б) об'єкт може бути частково оплачено приватизаційними цінними паперами, частка яких у загальній ціні об'єкта не повинна перевищувати	55%	35%

в) покупцем може бути фізична особа — громадянин України чи юридична особа, зареєстрована в Україні без участі зарубіжних інвестицій.

5. Умови експлуатації об'єктів:

а) по гамбургерній: строк здачі об'єкта в експлуатацію — один календарний рік з дня переходу до покупця права власності на об'єкт;

по готелю: проектування згідно діючого законодавства будівництва і представлення на затвердження в Павлоградський міськвиконком стадії «проект» протягом шести місяців з дня придбання права власності на об'єкт;

б) будівництво на базі придбаного майна об'єктів соціально-культурного призначення;

в) для суб'єктів підприємництва, незареєстрованих у м.Павлограді протягом місяця після здачі об'єкта в експлуатацію;

г) забезпечення належного санітарного стану навколишньої території;

д) об'єкти не підлягають перепродажу без збереження умов, на яких вони купуються, в період будівництва та протягом двох років після введення їх в експлуатацію.

6. Сума застави (10% від початкової ціни) перераховується на р/р 000609898 в Павлоградському відділенні АК АПБ «Україна», МФО 305136.

7. Розрахунки за об'єкти здійснюються в такий спосіб:

з відповідних сум, що сплачуються грошовими коштами, 33% по готелю і 40,2% — по гамбургерній перераховуються на р/р 000092402 в облдирекції АКБ «Укрсоцбанку» м.Дніпропетровська, МФО 305017, решта грошових коштів перераховуються на р/р 000092201 в Павлоградському відділенні АК АПБ «Україна», МФО 305136; із сум, що сплачуються приватизаційними цінними паперами (за наявності таких), перерахування здійснюється в тих же пропорціях на відповідні позабалансові рахунки:

№ 9553 в облдирекції АКБ «Укрсоцбанку» м.Дніпропетровська, МФО 305017, і

№ 9653 в Павлоградському відділенні АК АПБ «Україна», МФО 305136.

8. Останній день прийому заяв та пропонованих покупцями умов — 23 серпня 1994 року.

9. Ознайомитися з об'єктами можна до 23 серпня 1994 року в разі подання відповідної заявки.

10. Конкурс проводиться 30 серпня 1994 року о 10 годині за адресою: м.Павлоград, вул.Леніна, 95, кім.402.

11. З питань організації конкурсу та ознайомлення з об'єктами звертатися за адресою: м.Павлоград, вул.Леніна, 95, кім.401, 402.

Телефони: (05672) 6-23-19, 6-16-37.
Телефакс: (05672) 6-35-83.

Чи можна захиститися від пожежі?..
Так, якщо звернутися до фірми
«АСКЕН»

Фірма «Аскен» пропонує передові технології захисту від пожеж:

вогнезахисні покриття, що під дією вогню створюють вогнезахисну оболонку і захищають від загоряння металеві, дерев'яні чи пластмасові конструкції та кабельні лінії;

вогнезахисні перегородки, протипожежні двері, вогнестійкі конструкції та матеріали, що підвищують вогнестійкість до 1,5 години і більше.

Фірма «Аскен» забезпечує:

поставку матеріалів, обладнання та шефмонтаж;

гарантійне та постгарантійне обслуговування.

Фірма «Аскен» — це ваша гарантія захисту від пожеж!
Це — ваш спокій.

Тел. 418-98-15, факс 418-98-16.

ДО УВАГИ ГРОМАДЯН

Зовнішньоекономічна акціонерна компанія «Світязь» до 15 серпня 1994 року реалізує свої акції, які беруть участь у розиграші лотереї з великими грошовими та майновими виграшами: котеджі, квартири, легкові автомобілі ГАЗ-31029 «Волга», «Таврія», холодильники «Норд», грошові виграші від 10 до 100 млн. крб. Притому лотерейна акція продовжує працювати незалежно від виграшу (безпрограшна лотерея).

«Світязь» у всіх своїх акціонерів приймає приватизаційні сертифікати, забезпечує їх чудодійною спірулиною.

Участь у лотереї можуть брати і юридичні особи.

Курсова вартість однієї акції «Світязь» до 10 серпня ц. р. 880 тис. крб., з 11 серпня — 1100 тис. крб.

Звертайтесь до наших представництв в обласних центрах України та інших містах

Лотерейні акції можна також придбати, перерахувавши кошти поштою на розрахунковий рахунок № 003467508 в «Нікомбанку» м. Миколаєва, МФО 326171.

В Миколаєві звертатися за адресою: вул. Потьомкінська, 217, тел. 24-31-46, 24-68-20, 24-03-18, 24-01-08. У Києві тел. 276-31-49.

Бажаємо удачі при розиграші лотереї, який відбудеться 1 вересня 1994 року.

ИНФОРМАЦИЯ
о выпуске акций третьей эмиссии акционерного общества «Крымские вина»

I. Характеристика эмитента

Акционерное общество открытого типа «Крымские вина» зарегистрировано решением исполкома городского Совета народных депутатов г. Ялты 19 мая 1993 года (решение № 110/1, регистрационный номер 38).

Местонахождение АО: 334200, Украина, Республика Крым, г. Ялта, ул. Морская, 1. Тел. 32-69-71, факс (0654) 32-87-67.

Банковские реквизиты: р/с 1467655 в Ялт. отд. АК ПИБ, МФО 324720.

Высшим органом управления акционерного общества «Крымские вина» является общее собрание (конференция) акционеров.

В период между собраниями акционеров высшим органом управления АО «Крымские вина» является наблюдательный Совет.

Исполнительным органом является Правление общества.

Уставный фонд акционерного общества на момент принятия решения об его увеличении составляет 1.500.000.000 (один миллиард пятьсот миллионов) карбованцев и полностью оплачен в соответствии с требованиями законодательства Украины.

На момент принятия решения о выпуске акций третьей эмиссии кредиторской задолженности акционерное общество не имело.

Административные и экономические санкции органами государственного управления, судом или арбитражным судом не накладывались.

II. Характеристика деловой активности эмитента

Акционерное общество «Крымские вина» создано с целью осуществления инвестиций в развитие виноградарства, виноделия и других перспективных отраслей экономики Крыма.

Для достижения своих целей АО «Крымские вина» привлекает свободные средства граждан и предприятий для:

инвестиций в производство продукции на крымских винзаводах;

инвестиций в производство бутылки и оборотной тары;

рекламы крымских вин, в том числе через созданный торгово-дегустационный комплекс на набережной г. Ялта;

создания сети фирменных магазинов и дегустационных залов;

широкой оптовой и розничной торговли крымскими винами.

III. Сведения об акциях третьей эмиссии

Общее собрание акционеров (протокол от 26 мая 1994 г.) приняло решение о выпуске акций третьей эмиссии.

Цель выпуска — получение максимальных дивидендов путем обращения свободных финансовых средств граждан и юридических лиц в сформированной структуре АО «Крымские вина».

Объем третьей эмиссии — 5.000.000.000 (пять миллиардов) карбованцев.

Вид ценных бумаг, выпускаемых в обращение, — акции простые именные. Привилегированных акций нет.

Номинальная стоимость одной акции третьего выпуска — 10.000 (десять тысяч) карбованцев.

Дата начала размещения акций: 1 июля 1994 года.

Дата окончания размещения акций: 31 декабря 1994 года.

Максимальное количество акций, разрешенных к приобретению одним инвестором, — 1.000 (одна тысяча) штук.

Форма выпуска акций — безналичная. Акционеру выдается сертификат, который является суммарным свидетельством владения простыми именными акциями АО третьего выпуска.

Размещение акций третьего выпуска осуществляется среди граждан и юридических лиц в Украине, а также других инвесторов, имеющих лицевые (расчетные) счета в банках Украины.

IV. Сведения для акционеров

Акционер имеет право участия в управлении делами АО с правом голоса на общем собрании по принципу «одна акция — один голос», избирать и быть избранным в выборные органы АО, получать информацию о деятельности АО.

Акционер имеет право получать часть чистой прибыли АО в виде дивидендов.

Дивиденд выплачивается в сроки, установленные Правлением АО, — ежегодно по итогам финансового года за счет прибыли, остающейся после уплаты налогов и иных платежей в бюджет и процентов по банковским кредитам.

Дивиденд объявляется в расчете на одну акцию без вычета налогов и может выплачиваться на лицевой (расчетный) счет акционера или в кассе АО.

По желанию акционера средства, предназначенные для выплаты дивидендов, могут быть реинвестированы в ценные бумаги следующих выпусков.

Дивиденды по акциям за 1993 год выплачены из расчета 400% годовых.

V. Факторы риска

Возможные факторы риска в деятельности эмитента:

непоследовательность экономической политики государственных органов;

политическая нестабильность в обществе.

Приобретение и расчеты за акции, получение дивидендов производятся по адресу: 334200, Ялта, ул. Морская, 1. Тел. 32-79-97.

Приглашаем региональных дилеров для организации подписки на акции АО «Крымские вина» третьей эмиссии.

Б. АРШАВСКИЙ,
председатель Правления АО «Крымские вина».

Організація у Кривому Розі реалізує за заводськими цінами сільськогосподарські й автомобільні шини, обприскувачі ОП-2000, змішувачі ЗР-3,2, косарки КН-2,1, дизельне й автомобільне мастила.

Телефони (0564) 51-85-51, 51-73-25.

Арбітражний суд Львівської області (м. Львів, вул. Митна 3), справа № 2/385, визнав банкрутом ТзОВ «Гарлем» (м. Добромиль, вул. Галицька, 42; р/р № 467105 в Добромильському відділенні АК АПБ «Україна»).

Монологи

Бідні люди

Коли увесь наш славетний інститут проблем екології вітру «пішли» у відпустку без збереження зарплати, у мене нарешті з'явилося до біса вільного часу. Вгамувавши інформаційну спрагу, поробивши всі хатні справи і навіть скопавши тещин город, я все ж не дотягнув до закінчення клятої відпустки якихось пару днів. І от тоді у голову полізли всілякі дурниці. Наприклад, скільки я маю чесно заробити грошей протягом року, щоб купити, скажімо, новеньку «Таврію»?

Якщо «Таврія» тягне десь так мільйонів сто, міркував я, то за місяць я маю одержати на руки чистими вісім мільйонів триста тисяч, звиняйте, карбованців. Далі я згадав, що за нашим прогресивним податковим законодавством при заробітку більше шести мільйонів карбованців на місяць, дев'яносто відсотків від суми, яка перевищує оці шість мільйонів, іде у податок. Тоді виходить, що для того, щоб одержати чистими вісім з гачечком мільйонів на місяць, я маю заробити майже тридцять два мільйони! А за рік це становить 384 мільйони. Таким чином, чесно заробивши цю шалену суму, я стану власником авто вартістю 100 мільйонів. Еге ж, завівся я, а скільки треба заробити за один місяць, щоб купити «Таврію» відразу?! Виявляється мільярд!!! Так, так! Десять відсотків піде на автомобіль, дев'яносто — на податки! Вмить я перехотів бути бізнесменом, дилером, брокером і взагалі багатим. Тьху на них — самі збитки!

Отак вимушене безробіття привело до чудернацького відкриття: виходить, заробляти гроші — то велика дурниця, бо чим більше ти їх заробляєш, тим більше віддаєш «дядькові». Я глузував із диваків, котрі ішачили, як оті негри, й заробляли шалену грошву, аби за якусь їх малу частку мати металобрухт на колесах. Але потім збагнув, що люди ті зовсім не диваки, а високошляхетні філантропи, котрі затялись на купівлі авто виключно заради сплати податків, бо вони йдуть на утримання наших шановних пенсіонерів, милих діток та нещасних калік, тобто, по суті, бідних людей. Яке ж треба мати добре і щедре серце, щоби заради простого люду добровільно піти на самопограбування! Я з любов'ю та вдячністю став вдивлятися у милі симпатичні обличчя водіїв «Жигулів», «Таврій», «Волг», «Москвичів». І раптом здогад, немов блискавка, осяяв мене: які ж нещасні оті хлопчиська, що ганяють вулицями «Опелі», «Вольваки» та «Мерси»! Адже вони жертвують для нас, жебраків, не мільйони, а мільярди, та ще й які мільярди! Спасибі їм! Якби ще реформи по-справжньому пішли, то скоро наш народ на їхні пожертви вже не бідуватиме, а мабуть, розкошуватиме, подібно до вірнопідданих нафтодоларових емірів. Якщо, звичайно, не підсунуть якусь нову свиню ті, хто попіднімав голови з окопів!

Щасливі думки перервалися згадкою про те, що незабаром знову на роботу. А там, дасть Бог, через два тижні — аванс. А ще подейкують, що дадуть хлібні. Отож, як кажуть, жити можна... І ще невідомо, хто ж насправді бідні люди — чи ті, що без клопоту гарантовано мають свої шістдесят тисяч на шматок хліба, чи ті, хто у поті чола, з небезпекою для життя заробляють мільярди, аби за символічну винагороду у вигляді розцяцькованої залізяки все, що мають, віддають людям?..

Юрій БОЛЬШАК.

Архів «Куреня»

Історія з географією

(замість шпаргалки)

Там, за клаптиком землі якийсь мудрагель назвав континент Європою, тече річечка невеличечка, яку, знову-таки якийсь мислитель назвав океаном та ще й Атлантичним. Ось за цією річечкою і розкинулась мацюпунька карликова держава Америка, не більша за наш Підмонастирецький район. Бо ж коли дивитися на цю Америку на глобусі і порівняти її з адміністративною картою Підмонастирецького району, сорок Америк поміститься на карті. Та будемо милостиві до тієї держави, нехай уже тішаться з даної нами їм території. Ось там, у тій Америці, і живуть американці, народ хоч і не зовсім дикий, та все ж до нашої цивілізації йому ох як далеко. Вони зовсім не розмовляють нашою мовою, не п'ють самогонки і не закусюють її салом з цибулею. І не співають після цього наших пісень. Одне слово, серце розривається від жалю за них.

Недалечко від Америки за ще однією річкою, яку ми називаємо Тихою і яку їхні мудрагелі (біда з ними!) називають Тихим океаном, розкинулась держава Японія. Ну, таких Японій на адміністративній карті Підмонастирецького району поміститься штук двісті, так оті японці свою державу називають Країною сонця, яке сходить. Буцім не знають, що сходить не в них, а в нас — за луганськими лісами. Хай їм грець! За рівнем розвитку японці на одному шаблі з американцями. Я тут недавно одному японцеві першаку налив. Він, коли випив, на стіну поліз і все кричав: джепен, джепен. Жаль мені їх, цих японців.

На південь, зразу ж за Чорним морем, живуть народи дикі, ну зовсім нецивілізовані. Сала й силоміць не змусиш їх їсти, самогонки не п'ють, дехто з них і почорнів від цього. Одне слово, темінь.

Люди, що живуть на півночі, сало їдять, самогонку п'ють. Тому з них ще можна витворити людей, але для цього потрібно праці і праці.

Чому ж такий занепад у всіх інших, окрім нашого, племен і народів? Питання слушне. Спробуємо на нього відповісти.

Одного разу Іван, Пилип, Микола, Петро і Василь сиділи увечері й нудились. І самогонка не пилась, і сало не їлось, і пісня не співалась.

— Душа болить, — зітхнув Іван. — Десь у світі ще є народи, які і сала не їдять, і самогонки не п'ють, бо не знають. У безкультур'ї живуть, а ми ситі і щасливі жиріємо і нудимось. Чи не запрягти нам фіру і не поїхати і понести культуру цим нещасним?

— А чого? — погодилось товариство. — Поїдемо, понесемо.

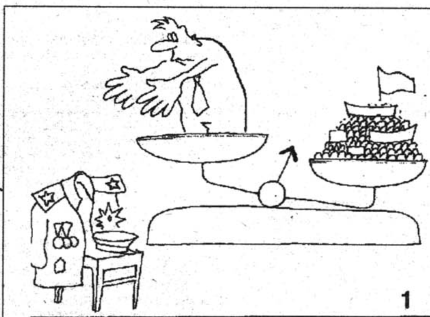
І поїхали. Спершу завернули на північ. Там лісів і лісів, у тих лісах бігають загорнуті в шкури ведмежі жінки і страждають, і страждають. Чоловіки їхні немічні, без сала і самогонки чоловік і не чоловік. Пожаліли наші Іван і Петро нещасних жіночок і тепер там у них цілі міста Іванові і Петрові. А в одному місці ступив Пилип ногою у траву, а там болото і Пилипа ледь не засмоктало.

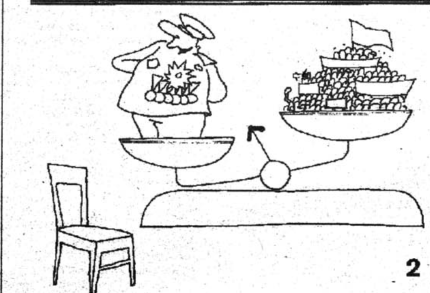
— У, моква! — ледь викарабкався з того болота.

Народу дуже вже сподобалась ця назва, хоча дещо й перекрутили її — з Мокви на Москву. Після дороги на північ поспішили наші до інших земель, та... Скільки того сала й самогонки влізе на фіру? Ото з часом скінчився провіянт і сили підупали і повернулись наші місіонери додому. Через те які племена й народи більше цивілізовані, які менше. Але усім їм до нас ох як далеко!..

Переповів Михайло ГЕРУН.

Жарт номера

Якби правителям справді було начхати на народ, вони б йому локшину на вуха не вішали.

Сашко ЛЮК.
Мал. Сергія ФЕДЬКА.

Продовольчі страждання

Нічний ненажера

Ночами у квартирі Гулька стали траплятися дива — з холодильника почали зникати продукти.

Іван Петрович зі своєю дружиною вже неодноразово помічали, як ковбаса, борщ, сир, сало та інші продукти, котрі лежали ввечері у холодильнику, до ранку кудись таємним чином зникали.

Спочатку Гулько дуже уважно обслідував холодильник — може в ньому є дірка або якесь друге дно, одначе обслідування не дало жодних результатів — холодильник як холодильник.

— Напевне в нашій квартирі оселився домовик-ненажера! — заявив жінці Гулько і пішов на прийом до спеціаліста — екстрасенса міжнародної категорії, доктора парапсихології, почесного президента районного добровільного товариства відьом і чаклунів.

Спеціаліст здер з Гулька кругленьку суму, прочитав йому по складах з якоїсь пожмаканої газети статтю про НЛО і запросив заходити ще.

Тоді Гулько зрозумів, що всі аномальні явища — це ніщо інше, як шарлатанство, ніяких домовиків-ненажер в природі не існує, і попрямував до міліції.

У міліції він прямо і заявив, що якісь злочинці темними ночами безсовісно пожирають його продукти. Лейтенант склав акт, попросив Гулька розписатися і пообіцяв прислати посилений наряд міліції.

Дні йшли, наряду все не було, а продукти, як і раніше, зникали...

І ось Гулько приніс з роботи ломик, гарненько заточив кухонний ніж, наставив у холодильник мишоловок, а сам, озброївшись і накрившись для маскування рогожкою, затамувавши подих заступив на нічне чергування.

Вночі він прокинувся від якогось підозрілого незвичайного шуму.

Гулько прислухався — це бурчав його шлунок.

Іван Петрович миттєво скинув з себе рогожку, відчинив холодильник і... дико заверещав від болю — рука втрапила до мишоловки...

... Нарешті нічного крадія продуктів було спіймано.

Олександр ПЕРЛЮК.
Кіровоград.

Усміхніться

Мал. Георгія ШИГОДСЬКОГО.

Пародія

Казкове молоко, чи Струмок — у ставок

Хитрувато моргали зорі,
Місяць-дурень кудись утік.
В полі вітер мекав козою,
Наче видоїть хотів.
Словом, ніч була, як у казці...
Ну, якої ще тобі трясці,
Дорогий мій читачу, га!?

Борис МАМАЙСУР.

Дурнувато моргала касирка,
Місяць-бовдур з колгоспу утік.
Тільки сторож козою гарикав,
Мов корів подоїти хотів.
Знов кубрячить доярка Настя,
Як і вчора — п'янка, туга.
Дорогий городянине, га!?
... Десь доярка не в'яже лика,
Фуражир не «пряде» ногами...
Лиш у казці — молочні ріки
Із кисільними берегами.
А коли наяву — не у казці —
Зав'юниться білий струмок,
Не розгубимось: «Ну його к трясці!»
І спрямуєм струмок — у ставок!

Володимир СЕМЕНО.
Полтава.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.
Видавець — Президія Верховної Ради України.
252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Перший заст. головного редактора А. ГОРЛОВ.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в.о.заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, С. ПРАВДЕНКО (головний редактор), Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

♦ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
♦ Рукописів не повертаємо.
♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КП № 1 від 18.09.1990 р.

♦ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 380390.

Комбінат друку видавництва «Преса України», 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Зам. 0311149.

Газету набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».